

Serie nouă
decembrie 2014

12

(CLXI)

55 pagini
10 lei

A.M.

MUZICALĂ

ACTUALITATEA

REVISTĂ LUNARĂ A UNIUNII COMPOZITORILOR ȘI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA

Din sumar:

***Festivalul ARCHAËUS 2014
Festivalul Muzicii Românești 2014
Ziua George Enescu la Lugoj
Lansare carte Jolt Kerestely
Festivalul de la Zlatna
Portret componistic Sabin Păutza***

În imagine:
Cristina Neacșu
(Premiul "A.M." la Festivalul de la Zlatna),
foto: Cristea Horea Toma

Să dezbrăcăm muzica

Liviu DĂNCEANU

Într-un fel muzica îmbătrânește. Este trecerea de la pasiune la compasiune: singurul ei mijloc de a trăi mai mult. Din virtuoză muzica a devenit virtuoasă; din centripetă și indisolubilă – solubilă și centrifugă. Implantarea în teoretic duce inevitabil la decadență ori la abstractizarea speculativă a valorilor și, implicit, la deconcretizarea lor. Victor Hugo spunea undeva că o civilizație începe prin a fi teocratică și sfârșește prin a fi democratică. O democrație ce e mai presus de a fi german, francez, englez, italian s.a. Asta se vede și din cum e îmbrăcată arta sunetelor.

Cândva muzica purta veșminte naturale (blană, piele etc). Astăzi hainele sunt tot mai frecvent manufacturate artificial (în special, materiale plastice). Însăși muzica e ca o haină. Arareori de dezbraci de ea. Când e frig sau când e cald o simțim ca o necesitate. Nu absolută: pe de o parte sunetul pompelor ce scârțâie e tot atât de necesar ca muzica sferelor, iar pe de altă parte, nu există, la urma urmei, nici o necesitate care să trăiască sub imperiul necesității. Ca, de pildă, stofele și materialele din care e făcută, la un moment dat, muzica, fiecare dintre acestea semănând cu niște fiice a căror mame vor să le supraviețuiască. În definitiv, modele sunt divinități capricioase și despotice care trăiesc din schimbări și se hrănesc cu noutăți. Și (mi se pare?) trebuie să fie ceva foarte rău, dacă se schimbă cu atâta nonșalanță. A) Muzica de tergal a Evului Mediu avea o ținută austeră, refuzând cutele, faldurile, broderiile. Se purta ca o robă ce visa frumos, dar trăia aproape fastidios. Nu degeaba i se spunea arta democrată a ne libertății. B) Muzica de gabardină a Renașterii exhiba o droaie de nervuri oblice și cusături în cruciș, dezvoltând pliuri aidoma ridurilor ce brăzdează tenul în nopțile nedormite. O fierbere uriașă de genii și mișei în care, sub severitatea gabardinei, apostolatul crucii își dădea mâna cu omorul cel mai abject, iar pumnalul ucigaș, încă plin de sânge, se odihnea liniștit lângă chitara celei mai dulci balade. C) Muzica de brocart a Barocului se distingea prin podoabe și înfloriri garnisite cu fire de aur ce însăilau tivul corupției (instaurată atunci când idealul s-a dovedit superior mijloacelor folosite pentru a-l realiza); uneori brocartul, purtat în exces, provoca edeme alergice (apud: îndelunga imitație a unor formule, vii la origine). Pentru italieni brocartul a avut un aspect decadent, în care sfârșește gabardina Renașterii; pentru nemți a însemnat o nouă viață a dinamismului gotic, învingător după lunga opresiune în care Renașterea îl ținuse. D) Muzica de mătase a Clasicismului, diafană, vapoasă, resorbantă a asociațiilor sforăitoare era simplă, naturală, previzibilă, dar și precaută, prevăzătoare. Un vrăjmaș al tuturor prisosurilor. Nu vroia să supere pe nimeni. Pe vremea aceea muzica avea încredere în sunete, dar pentru a-și prezerva încrederea nu le utiliza decât cu prudență. E) Muzica de catifea a Romantismului, uneori moale, învăluitoare, cathartică, alteori tare,

Photo: Mihai Cerniaș, 2014

dezvăluitoare, catastatică și catastrofică, oculta rațiunea și descătușa sentimentele, instinctele. Niciând muzica nu a dat mai abtir de gustul libertății, a idealizării sufletului și nimicirii trupului; de aici acel nefiresc, acea slăbiciune, neliniște, întunecime, durere, exaltare, martirizare; de aici acea ne identitate între plâzmuirile compozitorului și ideile sale; de aici ciudățeniile de tot soiul. F) Muzica de melană a Modernismului care încerca să substituie adevărata lână a argonauților cu fibrele sintetice producătoare de iritații și eczeme. O atare muzică nu putea fi decât artificială, contrafăcută; părea doar o

iluzie. Modernistul era un răsculat împotriva poftelor colective; un agitator pus de-a curmezișul obiceiurilor consolidate, pentru că era dușmanul tuturor nemărginirilor. Odată cu sfârșirea ordinii tonale, muzicile au fost din ce în ce mai puțin croite și mai mult răscoite. Ca să nu mai spunem că ele își arată tot nai frecvent căptușeala (cu alte cuvinte, din ce și cum sunt făcute). Oricât de fierbinte ar fi, apa tot stinge focul. Tot așa, oricât de bine ar fi cusută, o muzică mai trebuie să fie și dintr-o stofă de calitate.

DIN SUMAR

Festival ARCHAEOUS 2014	2-3
Muzică românească la Muzeu UNMB - 150 de ani	4-5
Liliana Dumitrache	9
Festivalul Țintea Muzicală	10-11
Ziua G. Enescu la Lugoj	12-13
Muzică de film - Cvartetul	15
Muzică românească la Iași	16-17
Punctul pe j... azz	18
Carte Jolt Kerestely	20-24
Romante la Zlatna	26-29
Portret Sabin Păutza	30-32
Vocea Pindului	34-35
Femina	36
Primul nostru "Cerb"(7)	30-32

Festival ARCHAEUS 2014

Simona Nicoletta JIDVEANU

Ansamblul de muzică contemporană "Archaeus", a celebrat între 21-23 octombrie 2014 la București, a-XVI-a ediție a Festivalului care poartă numele ansamblului. Membrii formației de faimă mondială, reuniți de compozitorul Liviu Dănceanu (fondator), care este și directorul artistic al Festivalului, sunt, în actuala componență, următorii: Liviu Dănceanu – dirijor; Anca Vartolomei – violoncel, Rodica Dănceanu - claviaturi, Dorin Gliga – oboi, Ion Nedelciu - clarinet, Șerban Novac – fagot, Sorin Rotaru - percuție, Marius Lăcraru – vioară.

Ediția Festivalul a oferit publicului două concerte extraordinare intitulate

sugestiv: **CONCERT MONOCOMP** (marți, 21 octombrie la Sala "George Enescu" a Universității Naționale de Muzică, ora 19) însemnând un **medalion componistic Liviu Dănceanu**, multe din lucrări fiind prezentate în primă audiție și **CONCERT PLURICOMP** (joi, 23 octombrie la Studioul de Operă și Multimedia, ora 19), ce a avut în program lucrări inedite ale tinerilor

compozitori (Alexandru Mihalcea, Elena Apostol, Diana Simon) dar și a ale compozitorilor consacrați (Horia Șurianu, Ulpiu Vlad).

Medalionul componistic Liviu Dănceanu a cuprins: *Quasisuita* (p.a.a.), *Composition Two* (p.a.a.), *La musique du rire et de l'oubli*, *History 1*, *Doin(h)ard* (p.a.a.). Compozitorul însuși a fost amfitrionul serii, alternând cu mărinimie piesele muzicale cu propriile creații în versuri de factură umoristică, cinică sau elegiacă, creații ce urmează a fi publicate în următorul volum de poezie.

Bine-cunoscut pentru inventivitatea genurilor hibride, Liviu Dănceanu programează în deschiderea Concertului MONOCOMP piesa *Quasisuita* (aparținând ciclului *Quasi*). Diversitatea ritmică atenuază minimalismul viziunii asupra genului tradițional de suită dansantă, compusă pe un singur sunet, evidențiind cu generozitate timbralitatea și referința acustică fiecărui instrument în parte.

Dedicată oboistului Dorin Gliga, *Composition Two* este o afirmare a complementarității contrastelor doină / joc

corespunzând caracterelor meditativ / de virtuozitate, mesaj ce a atins sufletele prin prospețimea și rotunjimea sunetului, prin versatilitatea tehnică a interpretului.

Inspirată de romanul lui Milan Kundera, *Musique de rire et de l'oubli* construiește narativ o reflecție asupra vieții virtuale și

muzical integrează versuri rostite de autorul însuși.

Pluralitatea stilistică adusă de creatorii prezenți în programul celei de a doua seri a Festivalului, arată perpetuarea școlii românești de compoziție ce asimilează tehnicile așa-numite "tradiționale", spre asumarea propriei identități

prezente în program - *Antonymes sonores* de Horia Șurianu și *Legenda Viselor* de Ulpiu Vlad – sunt construite tot în cheie contrastantă dar complementară a perechilor: real/ ireal, actualitate/ virtualitate.

Concertele ansamblului "Archaeus" emană mereu parfumul autenticității. Validitatea viziunii interpretative este fondată pe căutarea cu credință a adevărului ce stă la baza tuturor lucrurilor, a subzistenței (*sub-sistens*) ce conferă identitatea. Culoarea sonoră specifică și balansul agogic sunt generate de trăirea în aceeași parametrii energetici a tuturor interpreților și de raportarea lor față de același sistem referențial, începând cu Liviu Dăncăanu, ce deține conducerea muzicală.

actuale, în care rezolvările aspectate sunt de fapt continuări imprevizibile. Muzica înțeleasă ca proces de anamneză este aceea care realizează reglajul extrafin al recesivității și bipolarității sentimentelor umane.

History 1 este o extraordinară statuare a arhetipurilor în viața omului contemporan, prin intruziunea muzicii tradiționale în muzica savantă transpusă în relaționarea dintre timbrul fagotului și cel al violoncelului.

Bocetul contemporan *Doin(h)ard* (face parte din opera AVE) aduce în prim-plan violina prin sunetul de o culoare misterioasă a domnului Marius Lăcraru. Epicul

componistice pe culoarul muzicii noi. Acești autori sunt: Alexandru Mihalcea (*Octuor*, p.a.a.), Elena Apostol (*Fabulă*), Diana Simon (*Life Park*). Celelalte două lucrări

Mai presus de orice calitate a ansamblului și realizare în formă și în fond a lucrărilor prezentate, acord primul loc viziunii intergralistice asupra multiplicității limbajelor.

Recital de muzică românească

Carmen MANEA

Muzeul Național George Enescu a programat în ultima zi a lunii septembrie un recital cameral de muzică românească, în care publicul a avut prilejul de a asculta lucrări inspirate din folclorul românesc, dar și prelucrări și aranjamente ale unor cântece, dansuri și jocuri populare. Protagonistele evenimentului muzical au fost Camelia Pavlenco – în postură de soprană și de pianistă – și Dorina Arsenescu, care a realizat acompaniamentul cântecelor și liedurilor, fiind prezentă alături de colega domniei sale și în ciclul de **6 jocuri românești pentru pian la patru mâini** de Constantin Silvestri. Prestația de înaltă ținută artistică a confirmat valoarea celor două interprete, care colaborează cu succes în formația de duo de mai mult timp. Manifestarea artistică a fost dedicată unor creații românești diverse, unele dintre ele mai puțin cântate și foarte dificile, care nu pot

fi abordate cu succes decât de interpreți cu multă experiență. Am remarcat cu bucurie prezența unui public numeros și receptiv (care a umplut până la refuz *Salonul de muzică* al Palatului Cantacuzino), dornic să asculte lucrări frumoase și antrenante, realizate cu aplomb și fantezie. Programul a debutat cu **10**

Ion Dumitrescu

cântece aromânești de Ion Dumitrescu, în care soprana Camelia Pavlenco a reușit să evoce un caleidoscop cuceritor de imagini muzicale și de stări sufletești; posesoare a unei voci frumoase, care îi permite să valorifice plener

temele lirice, artista este în măsură să confere strălucire, vervă și dinamism lucrărilor cu conținut optimist, unele cu tentă umoristică. În demersul interpretativ, în care am apreciat alături de calitățile muzicale, o dicție foarte bună și reale calități actoricești, solista a fost susținută cu sensibilitate și finețe de pianista Dorina Arsenescu. În continuare Camelia Pavlenco – în ipostază pianistică – a conferit bravură și virtuozitate celor **16 dansuri românești pentru pian**, un aranjament inspirat, realizat de Ion Oprea și celor trei dansuri de Tiberiu Brediceanu: **Hora** (Basarabia), **Arcanul** (Bucovina) și **De doi** (Banat). A urmat ciclul de **6 jocuri românești pentru pian la patru mâini** de Constantin Silvestri, în care duo-ul s-a remarcat printr-o excelentă colaborare la nivel artistic și conceptual, care a avut ca rezultat o prestație plină de fantezie, de culoare și strălucire. În pauza dintre cele două părți ale programului, publicul a putut admira o minunată expoziție de ii din diferite zone folclorice ale țării.

În continuare, am ascultat mai multe lieduri pentru soprană și pian din creația compozitorilor: S. Nicolescu, E. Monția, S. Drăgoi, T. Brediceanu, C. Brăiloiu, G. Enescu, F. Lazăr, P. Constantinescu, H. Jerea și M. Mihalovici. Camelia Pavlenco a realizat o transcripție reușită a lucrării **Doina** de G. Enescu, pe care a oferit-o publicului în cadrul secțiunii dedicate liedurilor. A fost o dovadă în plus a abilităților sale muzicale polivalente. Am avut impresia că domnia sa a integrat lucrările într-o succesiune aparte, în dorința de a evoca un anumit scenariu programatic, ce a îngemănat imagini muzicale marcate de entuziasm și vitalitate, ori de atmosferă senină, momente pline de umor și tablouri rustice, cu tentă nostalgică. Colaborarea la înalt nivel artistic a celor două muziciene a pus în valoare dinamismul și expresivitatea discursului muzical, echilibrul dintre fantezie și rigoare în interpretare, precum și viziunea proprie asupra

Constantin Silvestri

George Enescu

creațiilor respective. Protagonistele au reliefat cu profesionalism și sensibilitate complexitatea țesăturii sonore, imprevizibilul turnurilor melodice, pregnanța ritmică, ineditul succesiunilor armonice, evidențiind

în care motivele energice alternează cu motive dansante, pline de vervă și de accente umoristice.

Manifestarea muzicală s-a încheiat cu liedul *Paparudele* de M. Mihalovici, într-o atmosferă entuziastă, plină de umor și bună dispoziție. Publicul a fost cucerit în mod egal de frumusețea repertoriului și de calitatea prestației artistice. Într-o perioadă marcată de conflicte și crize la toate nivelurile, muzica poate fi abordată (și recepționată) ca simbol al bucuriei, al speranței, ca omagiu adus vieții și aspirațiilor spre frumos, bine și adevăr. Recitalul cameral a fost o reușită pe plan artistic, precum și o dovadă elocventă a colaborării fericite dintre două interprete care acordă importanța cuvenită muzicii tradiționale românești. Pentru spectatorii prezenți în *Salonul de muzică* al Palatului Cantacuzino, a fost o adevărată delectare și o lecție de stilistică interpretativă.

Tiberiu Brediceanu

calitățile originale ale fiecărei lucrări în parte în domeniul frazării, dinamicii, timbralității și al subtililor diferențieri agogice. Am remarcat preocuparea legată de conturarea expresivă a fiecărui sunet, motiv și frază muzicală, dar și dorința de a evidenția bogăția trăirilor sufletești și diversitatea imaginilor muzicale. În selectarea liedurilor, s-a acordat prioritate acelor care întruchipează tablouri pline de optimism și vigoare,

Camelia Pavlenco

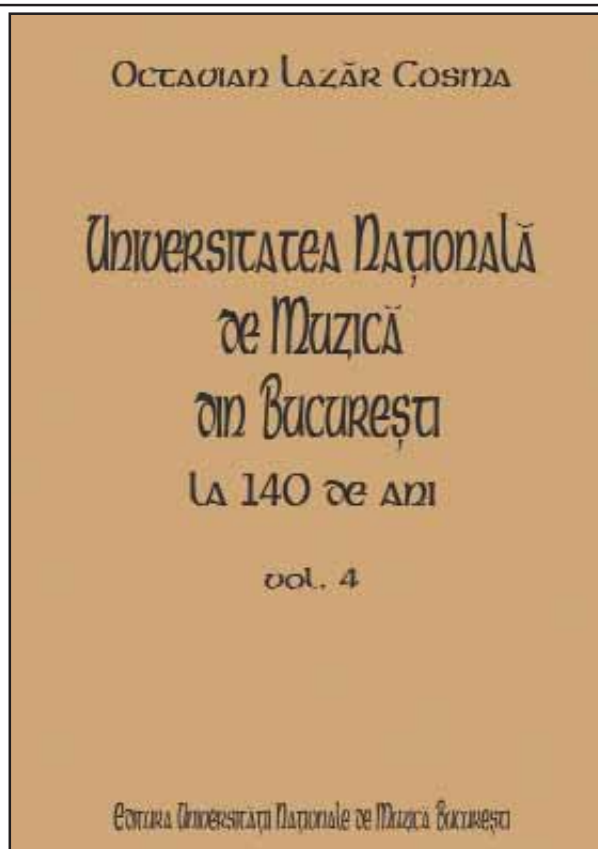
Istorie la superlative

Dan **BUCIU**

În octombrie anul acesta, Universitatea Națională de Muzică din București a împlinit venerabila vârstă de 150 de ani de existență, din acest punct de vedere putându-se înscrie în top 10 în Europa, aspect care poate fi privit cu deosebit respect. Este un interval apreciabil de timp în care a funcționat în calitate de Instituție de învățământ muzical, fanion al culturii muzicale românești, cea care a contribuit esențial la formarea Școlii Muzicale Românești la sfârșitul secolului XIX și începutul secolului XX și la evoluția acesteia până în zilele noastre. Editura UNMB, profitând de această oportunitate, a lansat două volume în care este prezentat traseul istoric parcurs de

4 tomuri consistente care parcurg riguros traseul existenței actualei UNMB de la momentul înființării până în anul 2004, atunci când s-au sărbătorit 140 de ani de la semnarea decretului domnitorului Alexandru Ioan Cuza de constituire a Conservatorului de Muzică și Declamațiune din București.

Cel care și-a asumat această sarcină extrem de dificilă a fost muzicologul Octavian Lazăr Cosma, indiscutabil istoriograful cel mai important al României, cel care, pe lângă celebrul său "Hronic al muzicii românești" a detaliat (sau detaliază!) istoriile unor celebre instituții legate de muzica românească: opera din București și cea din Cluj Napoca, Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din

Octavian Lazăr Cosma desenează portretul complex al unei Instituții care a însemnat imens de mult în cultura muzicală autohtonă.

Rigoarea informației este maximă și însuși autorul a mărturisit în prezentarea făcută cu ocazia lansării că nu a avut încredere decât în documentele scrise, consemnările făcute în hârtiile oficiale (de la afișe la foi matricole, de la cataloage la procese verbale ale diverselor ședințe etc., etc.) rezistând tentației de a da curs anecdoticii, nelipsitelor mărturii orale, mai mult sau mai puțin subiective sau obiective și altor surse greu controlabile sau cu o veridicitate îndoielnică.

În felul acesta se naște o istorie reală a acestui port-stindard al pregătirii muzicale universitare din România, UNMB. Sunt parcurse cu egală obiectivitate diferitele etape, situații traversate cu mai mult sau mai puțin succes. Sunt înfățișate cadrele didactice, studenții din perioadele cele mai diferite, insistându-se pe personalitățile detașate de validările anilor care au trecut. Totul este

prestigioasa unitate de învățământ muzical românesc, de la obârșii și până în prezent.

Unul dintre cele două volume (cel care va focaliza atenția noastră în continuare) se intitulează "Universitatea Națională de Muzică din București la 140 de ani" și este de fapt ultimul volum dintr-o serie de

România, Filarmonica "George Enescu" din București etc.

Acest ultim volum (IV) al Istoriei Conservatorului de-a lungul a 14 decenii a însemnat și încununarea unui efort de peste 11 ani, ani în care au fost parcurse mii, zeci de mii de file de documente, fotografii, mărturii etc., din care

filtrat, comentat, de la performanțele artistice realizate în manifestările muzicale până la raporturile interumane stabilite între zidurile Conservatorului.

Acest al patrulea volum parcurge traseul cuprins între 1974 și 2004, cel în care existența biologică, profesională și profesorală a autorului lucrării se confundă cu istoria Conservatorului “Ciprian Porumbescu” dar și a Academiei de Muzică din București, a Universității de Muzică București și a Universității Naționale de Muzică din București, toate denumirile care au desemnat unul și același așezământ de învățământ muzical universitar având drept strămoș Conservatorul de Muzică și Declamațiune din București.

De-a lungul tuturor volumelor (dar cu precădere a acestui ultim volum), Octavian Lazăr Cosma și-a depășit permanent statutul de istoriograf, cel ce consemnează strict și obiectiv date despre o instituție sau despre diverse persoane (și mai ales personalități). Condeierul Octavian Lazăr Cosma trece permanent dincolo de consemnările seci ale unor întâmplări, discuții etc., și intră pe terenul unor fine sondaje psihologice, muzicienii prezenți în această Istorie nefiind niște simple manechine de celuloid ci oameni, cu încărcătura lor sufletească diferită, cu grade de cunoaștere și profesionalism diferențiate, cu caractere mai bune sau... invers! Pe baza unor informații, a unor date foarte precise, O.L. Cosma creează oameni (așa cum spune Prologul din “Paiate a lui Leoncavallo), “din carne și oase” care își desfășoară activitățile, acționează, fac muzică, țin cursuri în fața noastră! Lectura devine astfel atractivă, nefiind obișnuite (și obositoare!) înșiruire de date, de întâmplări și activități cu care ne-au familiarizat opusurile teoretice de această factură ale altor autori.

Mai mult decât atât, anumite evenimente sunt puse în lumină din unghiuri diferite (în funcție de sursele informaționale diferite), de unde rezultă interpretări diferite, fapt care evită dirijarea acestor interpretări printr-o manipulare discretă dar fermă. Fiecare poate înțelege diferențiat și astfel ieșim din ternul clișeu alb-negru pentru a “colora” o întâmplare și în funcție de perspectiva subiectivă a fiecărui cititor.

Repet, este o calitate rară, aceea de a avea capacitatea de a recrea, de a retrăi evenimente, întâmplări petrecute cu muzicienii din Conservator, de a prețui, simpatiza sau a dezaproba cele întâmplate sau pe unul sau altul dintre foștii (dar și actualii) dascăli sau studenți ai “bătrânului Conservator”.

La ceas aniversar (150!) lipseau 10 ani, 10 ani importanți, cruciali în evoluția, în modernizarea UNMB, o decadă esențială desfășurată integral în secolul XXI. Considerăm că vom putea spune într-adevăr “Finis coronat opus” abia atunci când distinsul muzicolog O.L. Cosma va parcurge și traseul ultimilor 10 ani cu un volum suplimentar care s-ar putea numi “Universitatea Națională de Muzică din București la 140+10 ani!”. În ciuda venerabilei sale vârste, O.L. Cosma continuă să dea dovadă de o putere de muncă care ar trebui să-i facă invidioși pe mai tinerii săi colegi. Cât despre capacitățile profesionale, acestea sunt situate acolo unde au fost întotdeauna – la superlativ. Să-l rugăm pe

prețuitul nostru muzician să “strecoare” printre multiplele proiecte în care este angrenat și pe acesta; Istoria Conservatorului așteaptă tușa finală a ultimilor 10 ani!

Fanfara Flotei a VI-a

Mariana POPESCU

La sfârșitul lunii octombrie, pentru câteva zile, la Constanța au poposit echipajele navelor militare americane *Mount Whitney* și *Cole*, în cadrul exercițiului *Black Sea Resolve*, desfășurat în Marea Neagră, realizat împreună cu militarii Forțelor Navale Române.

Membrii *Fanfarei Flotei a VI-a a forțelor Navale Americane* au avut în program și activități artistico-culturale, dorind să colaboreze cu o instituție de învățământ vocațional-artistic. Astfel, timp de două zile, muzicienii americani s-au întâlnit cu elevi și profesori ai Colegiului Național de Arte *Regina Maria*, unde s-au desfășurat workshop-uri, recitaluri, precum și repetiții în vederea susținerii unui concert comun, la care au participat alături de *Fanfara Flotei a VI-a Americane*, *Muzica Militară a Forțelor Navale* din Constanța, elevi și profesori ai Colegiului Național de Arte *Regina Maria*.

În cea de-a treia zi, în sala *Sergiu Celibidache* a Colegiului, a avut loc un Concert Extraordinar dirijat de Thomas Lawrence, Assistant Director US Naval Forces Europe și de Locotenent Colonel Dr. Cornel Ignat – dirijorul *Muzicii Militare a Forțelor Navale* din Constanța.

Concertul a debutat cu un moment emoționant: intonarea imnurilor USA și al României.

Prima parte a concertului a fost susținută de ansamblurile reunite (dirijate alternativ de cei doi dirijori) care au interpretat: *On Parade* – John Philip Sousa, *Cântăm tinerețea* – Dumitru Eremia, *Washington Post* – John Philip Sousa, *Anchors Aweigh* – Lt. Zimmermann, *Instant concert* – Horia Ardeleanu, *Quilting Parting Hop* – aranjament Zane Van Anken, *Valurile Dunării* – Iosif Ivanovici.

A urmat un program prezentat de elevii Colegiului Național de Artă *Regina Maria*: Grupul de clarinete pregătit de prof. Stelică Oprea: *Ländler bavarez* și *Down by the riverside* (Sterian Frangu, Cosmin Firsov, Ciprian Geangu, Alexandru Artene, Cristian Lazăr), Duo flaut –

pian: *Something stupid* (Lavinia Grancea, Mădălin Mușat), Grupul de percuționiști de la clasa profesorilor Gelu Păun și Dan Simion: *Rock trap* de W. Schinstine (Irina Dimancea, Cristian Mangoianu, Memet Hakan, Eduard Globaru, Eusebio Răducanu, David Gheorghe, Theodor Scriosteanu, Sorin Neculai), Trio- flaut: *Summer evening* (în interpretarea profesoarei Maria Nacă împreună cu elevele sale Maria Bultz și Andrada Dumitrache), Moment de Jazz la pian: *The Failing Lowe*, în interpretarea talentatului elev Mădălin Mușat, clasa prof. Alina Deleanu.

În ultima parte a concertului, *Band-ul Flotei a VI-a Americane în Europa* a prezentat cu o înaltă măiestrie un colaj cuprinzând piese din Jazz-ul american. Fiecare instrumentist a susținut părți solistice de virtuozitate, respectând vechea deviză a începuturilor jazz-ului american: “fiecare separat, dar toți împreună”.

Impresionat de prestația tinerilor muzicieni de la Colegiul Național de Arte *Regina Maria*, Tom Warrens, șeful *Fanfarei Flotei a VI-a Americane* a declarat: “Vă pot spune cu cea mai mare sinceritate că profesorii și elevii de aici sunt printre cei mai pasionați și mai

respectuoși oameni pe care i-am văzut vreodată și am fost în multe universități și licee în tot acest timp de când sunt în Marina Militară.”

Publicul constănțean a urmărit cu interes emulația artiștilor interpreți, răsplătind cu aplauze și ovații prestația de excepție a *Fanfarei Flotei a VI-a americane*, secondată cu înalt profesionalism de *Muzica Militară a Forțelor Navale* din Constanța și nu în ultimul rând, de talentații elevi ai Colegiului Național de Arte *Regina Maria*.

Liliana Dumitrache

Grigore CONSTANTINESCU

Numele sopranei Liliana Dumitrache se impune în contextul vieții muzicale a ultimelor trei decenii ca o valoare a artei lirice românești. Talentul artistic și însușirile ce au condus-o spre cariera muzicală, descoperite încă din perioada anilor de copilărie și adolescență, au cunoscut sprijinul părinților săi, care i-au călăuzit pașii spre studiu, încă din timpul petrecut pe plaiurile natale - Nămolosa din județul Galați.

Carierea artistică poate reprezenta perioada dominantă a vieții unui muzician, în măsura în care răstimpul tinereții reflectă momentul formativ destinat al acumulărilor, iar maturitatea deplină, ascensiunea către ceasul împlinirilor, concluziilor. Este arhitectura existențială a remarcabilei soprane Liliana Dumitrache, descriind parcursul realizărilor în lumea muzicii, despre care ne îngăduim să vorbim astfel, cunoscându-i plenar traseul în arta lirică. O voce care exprimă sentimentul și impune performanța, un talent scenic mult apreciat de colegi și spectatori, o gândire capabilă a impune personaje, roluri și strategii stilistice, iată cum putem caracteriza oferta vocației ilustrate de această excelentă muziciană.

Firește, pregătirea profesională care i-a confirmat opțiunile și calitățile de muziciană au fost ghidate, mai târziu, de profesori și cântăreți de seamă, profesori la clasa de Canto a Conservatorului de muzică „Ciprian Porumbescu” din București. Sub îndrumarea sopranei de renume internațional Eugenia Moldoveanu și sopranei de mare experiență didactică Maria Hurdac, vocea Liliane Dumitrache s-a îndreptat spre treptele afirmării interpretative. Vocația scenei a fost de asemenea consolidată de celebrul regizor de teatru muzical și profesor al clasei de operă de la Conservatorul bucureștean, Anghel Ionescu Arbore.

Drumul carierei muzicale cunoaște, în primul rând, izbânzile competițiilor interpretative și vocale, în confruntări naționale și internaționale. Dintre numeroasele participări menționăm: 1981 - s-Hertogenbosch (Olanda), 1985 - Viena (Austria), 1997 - Festivalul „Maria Bieșu”, Chișinău (Republica Moldova), 1997, 1999 - Festivalul Primăverii, Phenian, Coreea de Nord, Trofeul de Aur. În România, de asemenea, pot fi amintite, printre numeroasele realizări, premiile naționale de interpretare de la București, Brașov,

Constanța, Cluj Napoca, Timișoara, în programele organizate competițional de teatrele de operă sau la Festivalul internațional „George Enescu”. După absolvirea cursurilor universitare, repere cele mai importante ale stagiunilor lirice pot fi regăsite pe scenele Operei din Brașov, Teatrului național de operetă „Ion Dacian” și Operei naționale București. Este desigur destul de dificilă enumerarea rolurilor realizate pe aceste scene, de la repertoriul clasic, la cel romantic, verist și modern. Reținem printre cele mai prestigioase realizări, adesea comentate elogios de presa de specialitate: Mozart – **Così fan tutte**, **Don Giovanni**, **Flautul fermecat**, Rossini – **Bărbierul din Sevilla**, Bellini – **Norma**, Donizetti – **Elixirul dragostei**, Verdi – **Traviata**, **Aida**, **Nabucco**, Puccini – **La Bohème**, **Madama Butterfly**, **Gianni Schicchi**, Offenbach – **Povestirile lui Hoffmann**, Gounod – **Faust**, Bizet – **Carmen**, Leoncavallo – **Paiațe**. Se adaugă creații românești semnate de I. Mureșianu. G. Stephănescu, Paul Constantinescu, Doru Popovici, Sorin Lerescu. Chiar și simpla enumerare demonstrează orizontul stilistic și disponibilitatea bogată și sensibilitatea vocii de soprană lirică a Liliane Dumitrache. Sunt caracteristici la care se adaugă spontaneitatea și muzicalitatea creației de roluri scenice, nu numai în operă, ci și în spectacolul de divertisment, musical și operetă. Totodată, stăpânind o solidă cultură muzicală și resurse remarcabile de informație și studiu al stilurilor, Liliana Dumitrache a fost o prezență aplaudată și în stagiunile de recitaluri și concerte vocal-simfonice, în emisiuni de televiziune, radio și înregistrări de discuri sau în studiouri radiofonice din România, din Marea Britanie, Olanda. Majoritatea rolurilor sale au fost prezentate, de-a lungul anilor, și în alte teatre lirice ale României (Constanța, Cluj, Timișoara etc.).

Toate reușitele sale argumentează aspectul internațional al carierei sale, în colaborări cu teatre de operă din Bulgaria și Republica Moldova sau în participarea la turneele Operelor din Cluj Napoca și București: Olanda (Amsterdam, Haga, Rotterdam, Horn, Hilversum, Maastricht, etc...), Belgia (Anvers, Leuven, etc...), Franța (Strassbourg, Grenoble, Tarascon, etc...), Elveția (Schaffhausen, Zurrich, Lausanne, Geneva), Marea Britanie (Londra, Sunderland, Rochester, Oxford, Bristol, Edinburgh), Italia (Florența, Padova, Roma). Deceniile în care s-a

desfășurat activitatea scenică i-au oferit colaborări prestigioase cu numeroși interpreți, dirijori și regizori celebri, dintre care menționăm, printre mari cântăreți pe: Elena Cernei, Angela Gheorghiu, Leontina Văduva, Mihaela Agachi, David Ohanesian, Nicolae Herlea, Octavian Naghiu, Ludovic Spiess, Mihai Munteanu (Chișinău), Emil Gherman, Ionel Pantea, Florin Diaconescu, Ionel Voineag, Dorin Teodorescu, Vladimir Piafko (Moscova), Kamen Tchanev (Sofia), Angello Donatti, Mario Malagnini (Italia), Agnes Baltza etc...

O a treia dimensiune a personalității Liliane Dumitrache este vocația pedagogică și a studiului muzicologic, semn de atingere a evoluției intelectuale în perioada de maturitate. De peste un deceniu este profesor de canto, formând generații de tineri care și-au putut astfel continua pregătirea în institutele universitare. De asemenea, în ultimii ani a susținut activitatea de doctorand în muzicologie, secția științifică, în vederea obținerii titlului academic de Doctor în Muzică la Universitatea Națională de Muzică din București (2011).

Ne îngăduim că cităm, dintr-un bogat palmares de cronici, care i-au consemnat succesele câteva cuvinte ce-mi aparțin, semnate într-o cronică din cotidianul *Independent*, după susținerea spectacolului **Faust** pe scena lirică bucureșteană: „Opera Națională acordă sopranei Liliana Dumitrache încrederea obținerii unor roluri de prim-rang, pornind de la argumentul calității realizărilor sale, pe o linie constant – ascendentă.”

Țintea Muzicală

Ediția a VI-a

Al. I. BĂDULESCU

Noua ediție – a VI-a – a prestigiosului Festival Internațional de Muzică Clasică și Contemporană „ȚINTEA MUZICALĂ” a marcat, cu brio, și în acest an, viața artistică și spirituală, atât din cunoscutele localități prahovene: Băicoi, Țintea și Ploiești, dar și din Capitala României.

Inițiat, cu șase ani în urmă, la mijlocul lunii iulie 2009, de către cele două eminente fiice ale inginerului Gheorghe Teodorescu din renumita așezare a județului Prahova – Țintea: compozitoarele, pianistele și profesoarele Dana-Cristina (căsătorită Probst, în marea metropolă a muzicii universale, orașul Viena) și Adina (căsătorită Dumitrescu, cu domiciliul în Finlanda), această manifestare muzicală de excepție a cunoscut cu fiecare an, un evident progres. Dovezi sunt, cu deosebire la edițiile 2012-2013, numeroasele lucrări muzicale prezentate în prima audiție sau în reluare, semnate de nume sonore ale vieții muzicale românești, printre care: Aurel Stroe, Dan Dedi, Nicolae Brânduș, Ulpiu Vlad, Costin Mioreanu, Adrian Pop, George Balint, Sorin Lerescu ș.a., dar și din opera nemuritorilor maeștri ai muzicii universale: J.Ph. Rameau, C. Saint-Saens, Ch. Gonunod, Fr. Chopin, A. Honegger, Gabriel Faure, Maurice Ravel, Claude Debussy, D. Kabalevski ș.a.,

precum și din creația generației actuale de tineri creatori din România și din alte țări cu bogate tradiții muzicale: Austria, Germania, Italia, Franța, Anglia, Finlanda etc.

Remarcabile succese au cunoscut în edițiile precedente, o seamă de soliști – instrumentiști și lirici - afirmați pe importante scene de concert ale lumii:

Adina Dumitrescu

sopranele Cristina Radu și Irina Ungureanu, mezzosoprana Carolina Iulia Astanei (Austria), Mladen Spasinovici (violoncel), Otto Probst (pian, orgă), Dieter Kaufmann (muzică electronică, Austria) ș.a.

Programul actualei ediții – a VI-a, propus de cei doi înzestrați autori și deosebiți codirectori ai Festivalului: Dana Cristina – Probst și Adina Dumitrescu, a avut ca generic „**Cinci note muzicale. Redescoperiri**”. Miraculoasele note ne amintesc „de corzile viorii și violoncelului sau de clapele negre ale pianului”, cinci note muzicale redescoperite „care au dat naștere Galaxiei 2014 a Festivalului Țintea Muzicală”.

În linii generale, afișul acestei ediții a cuprins patru importante concerte camerale publice, fiecare având un inspirat motto: **Clasic între tradițional și jazz** (pentru concertul inaugural ce a avut loc la Casa de Cultură Liliești din Băicoi, prezentare: compozitoarea Adina Dumitrescu); **De la Coralul Gregorian la Gospel** (concert prezentat la Biserica Romano-Catolică din Ploiești, prezentatori: prof. dr. Al. I. Bădulescu și compozitoarea Adina Dumitrescu); **De la modern la contemporan** – primul concert susținut la Palatul Cantacuzino din Capitală și cel de-al doilea, cu același moto, a fost programat la Muzeul Municipiului București – Palatul Șuțu (ambele prezentate de cunoscutul muzicolog Ruxandra Arzoiu).

Programul celor patru concerte publice a cuprins interesante melodii pentru voce și cvartet vocal din tradiționalul folclor românesc – cu deosebire colinde și cântece de prilej din regiunile Ploiești, Cluj, Bihor,

Dana Probst

Maramureș etc., dar și din zonele etno-folclorice ale altor țări europene: Franța – din Insulele Canalului Mânecii, Germania, Irlanda etc; din spațiul asiatic (Japonia, China și american – negro-spiritual, precum și o seamă de lucrări pentru voce, pian solo, voce și pian, cvartet vocal, flaut și pian, voce și chitară bas, violoncel și chitară bas etc., opusuri semnate de iluștri compozitori: Cl. Debussy, Olivier Messiaen, George Gershwin, Vaughan Williams, Alberto Ginastera (Argentina – SUA), Tan Dun (China – SUA), Jerome Kern (SUA), Maurice Ravel, Zoltan Kdolly, Ulpiu Vlad, Adrian Pop, precum și din creația tinerei generații: Adina Dumitrescu, Sebastian Dumitrescu, Dana Cristina Probst, Camille Ray etc.

Programele Festivalului au fost onorate de soliști - instrumentiști și lirici - de renume, printre care: mezzosoprană Carolina Iulia Astanei (Austria), Gary Barnett – pian (SUA), Christoph Breidel - pian (Viena), Zi Wan Breidler – flaut (China – Viena), Adina Dumitrescu – voce și pian, Sebastian Dumitrescu (chitară bas, Finlanda), Dana Cristina Probst – voce și pian, Maria Magdalena Probst - voce, violoncel (Viena) și Cvartetul vocal „Cavadin”, alcătuit din: Anna Mirescu - soprană, Sorina Popescu – altistă, Emanuel Pecingină – tenor și dirijor, Sorin Georgescu - bas, membri ai celebrului Cor Național de Cameră Madrigal, Duo Noemi-Christoph Roy ș.a.

Pe lângă cele patru concerte camerale au fost înscrise în programul actualei ediții, în premieră, două importante **Ateliere experimentale de cânt**, dedicate copiilor și tinerilor, rezervate la Casa de Cultură Liliesți din Băicoi - coordonator, eminenta mezzosoprană Carolina Iulia Astanei, solistă a operei din Graz; **un interesant Workshop de compoziție** – cu tema **Potențialul emoțional al structurilor complexe**, temă prezentată de ilustrul muzician Christoph Breidler, înainte de primul concert „De la

modern la contemporan” - Palatul Cantacuzino și un binevenit **Colocviu, cu tema - Pentantonia. Redescoperiri** (structură muzicală regăsită în muzica popoarelor celtice, africane, extrem-orientale sau a indienilor din America etc, sistem universal în muzica tradițională cunoscut de mai bine de 300 de ani), la care au participat, în la Casa Teodorescu din Țintea-Băicoi, muzicienii oaspeți din România și din țările invitate la Festival. Moderator, compozitorul și dirijorul George Balint.

Festivalul s-a încheiat cu o emoționantă Seară muzicală de referință, găzduită de Casa Teodorescu, acolo unde s-a născut lăudabila inițiativă și s-au desfășurat majoritatea manifestărilor muzicale de la edițiile anterioare.

Am ascultat, cu firească emoție, o seamă de bijuterii vocale și instrumentale, interpretate de mezzosoprană Carolina Iulia Astanei, de surorile – Dana Cristina Probst și Adina Dumitrescu (voce, pian), Maria-Magdalena Probst (violoncel), Sebastian Dumitrescu (chitară bas) etc.

Publicul din localitățile amintite, din ce în ce mai numeros, a remarcat prin aplauze prelungite prestația protagoniștilor Festivalului, realul lor talent, incontestabila tehnică, măiestria interpretativă și evidentă virtuozitate în parcurgerea discursurilor muzicale a unor dificile partituri, dăruirea și responsabilitatea cu care au izbutit să studieze și să pună în valoare zeci de opusuri – din ultimii 300-400 de ani, majoritatea, necântate în ultimele decenii. Acestea au constituit superbe prime audiții.

A fost, fără echivoc, un veritabil act de cultură și de educație

muzicală, care răsplătește, cu brio, eforturile organizatorilor și realizatorilor, precum și pe mulți oameni de mare suflet din Băicoi – Țintea etc., care au ținut să participe moral și financiar la această prestigioasă manifestare de renume internațional.

Sincere felicitări se cuvin în primul rând celor doi eminenți directori ai Festivalului: Dana Cristina și Adina, precum și Primăriei orașului Băicoi, care de această dată, împreună cu Casa de Cultură din localitate s-au aflat în prima linie a acestei neuitate manifestări muzicale.

Sperăm ca în anii ce vin, Festivalul Internațional „Țintea Muzicală” să dobândească noi

dimensiuni artistice, răspunzând astfel așteptărilor îndreptățite ale unui public dornic de a cunoaște valorile perene ale mării și adevăratei muzici din principalele epoci ale istoriei artei sonore românești și universale.

Ziua GEORGE ENESCU

– ediția a II-a a bienalei lugojene

Constantin-Tufan STAN

Cea de-a II-a ediție a Zilei GEORGE ENESCU (manifestare bienală integrată în succesiunea momentelor derulate sub emblema celei de-a XXI-a ediții a Festivalului Coral Internațional „Ion Vidu”) a coincis cu aniversarea unui secol de la cel de al II-lea popas concertistic al lui Enescu la Lugoj (2/15 februarie 1914, pe scena sălii festive a Hotelului „Dacia”, cu acompaniamentul lui Theodor Szántó). La concert a

asistat și Ion Vidu, aflat într-o inedită, dar onorantă ipostază de cronicar muzical, printr-o succesiune de anunțuri și o cronică publicată în coloanele periodicului local „Drapelul”. Într-un prim anunț, muzicianul lugojean se adresa, patetic, publicului local, dar și celui din provincie, schițând un portret al violonistului: „Celebrul violonist român, profesor de violină la Academia de Muzică din Paris, George Enescu, unul din cei mai cu pregătire și cu mai inteligentă predare dintre muzicienii timpurilor noastre, va da în Lugoj, duminică seara, în 15 februarie n.[ou], un singur concert. Prestațiunile lui Enescu, celebru prin tonul cald al arcului său, prin gustul ales și tehnica sa uimitoare, au fost apreciate în termenii cei mai entuziaști de marea presă mondială. E de înțeles deci dacă publicul, și cel din provincie, arată un interes extraordinar față de acest concert” („Drapelul”, XIV, 9, 1914, 3).

Într-o primă și laconică reacție, Ion Vidu sublinia largă participare a unui „public ales din Lugoj, fără

deosebire de naționalitate, începând de la comitele-suprem”, promițând cititorilor „Drapelului” că va reveni, mai pe larg, cu o „recenziune”. Într-adevăr, doinitorul bănățean va semna în numărul următor al publicației lugojene (XIV, 15, 1914, 3) un amplu material, într-o încercare de a-și exterioriza, cu mijloacele muzicologice pe care le avea la dispoziție, preaplinul sufletesc: „D. Enescu apare juvenil, cu ochii ațintiți spre o stea iubită; pentru D.-Sa nu există public în sală. Indiferent dacă-l ascultă cineva ori ba, îndată ce și-a ridicat arcușul spre atacul strunelor, El nu mai e între noi, s-a dus pe sus, pe sus! Și ochiul inimei ne spune că nu e prefacere, pentru că îl vedem în realitate înălțându-se. Revine iarăși între noi, atunci când a terminat zborul; dar și în timpul acesta petrecut aci, mâna și-o ține tot pe cârma violinei, care pare prea debilă față de pretențiunile ce i se fac din partea stăpânului. [...]. Dacă ar fi să facem o critică asupra concertului Enescu-Szántó, ar trebui să zicem: «Au

venit artiști la noi, dar ne-au aflat nepregătiți». Ori... s-au făcut preparative?... Unde și cum?... S-a știut dinainte că sala de la «Regele Ungariei» e suficientă?... Pe ce bază?... Nu este vreun păcat la mijloc care ne-a făcut să bănuim că sala e suficientă? Nu-mi vine să cred ca publicul nostru lugojean să fie chiar așa de rece față de așa-zisa «muzică internațională», încât să ne fie frică de a angaja local mai mare la ocazii de acestea nu prea obișnuite. A fost ceva în atmosferă, ce numai a internaționalism nu s-a simțit. La o altă ocazie, ar fi bine să fie altcum,... mai internațional”.

Simpozionul-aniversar (ca preludiv al concertului-medalion Enescu), desfășurat în ambianța unei expoziții documentare (cronici, relatări, mărturii, anunțuri extrase din presa de epocă, autografe, volume și studii clasice și recente închinat Orfeului moldav etc.), a avut darul să reconstituie, păstrând parfumul arhaic al epocii ante- și interbelice, câteva imagini semnificative din mirabilele itinerare enesciene în spațiul geografic bănățean. Organizatorii (subsemnatul, cu sprijinul logistic al direcțiunii Casei de Cultură Municipale) au fost onorați de prezența conf. univ. dr. Ioan Fernbach, de la Facultatea de Muzică a Universității de Vest din Timișoara (universitarul timișorean a subliniat contribuția lui Enescu la realizarea aranjamentului pianistic în trei din *Capriciile* lui Paganini – nr. VI, XVI și XXIV, evocând și câteva momente concertistice enesciene petrecute la Timișoara în perioada interbelică), și a prof. univ. dr. Dumitru Jompan, care a lecturat textul unui manuscris inedit semnat de violonistul și dirijorul Fr. Pauck, martor al sublimelor clipe trăite de melomanii caransebeșeni cu prilejul concertelor susținute de Enescu în vechiul burg montan cărășean.

Ion Vidu

Impromptu concertant, pentru vioară și pian (finalizat de Enescu în 1903, anul definitivării uneia din capodoperele sale, *Suita pentru orchestră nr. 1*, op. 9, cu celebrul *Preludiu la unison*, opus dedicat lui Camille Saint-Saëns), a fost oferit de Bianca Pomparău (clasa conf. univ. dr. Ioan Fernbach), cu aportul maestrului Sorin Dogariu. Un sunet violonistic cald, cu un expresiv, just și echilibrat vibrato, potențate de o impecabilă acuratețe în pasajele din registrele acute, s-au constituit în argumente certe pentru o evoluție de calitate. *Preludiul în fa diez minor* pentru pian (compus în 1896, prezentat în primă audiție absolută de Theodor Fuchs în anul 1900) a fost tălmăcit de Cristina Zgriban,

studentă la Facultatea de Muzică din Timișoara, clasa conf. univ. dr. Manuela Mihăilescu. *Suita pentru pian nr. 2*, în Re major, op. 10 (un omagiu adus, în 1903, vechilor maeștri ai muzicii instrumentale, prin tematică și structură compozițională, pentru care Enescu a fost distins, în același an, cu premiul I „Pleyel”, acordat de revista pariziană „Musica”), una din cele mai importante creații destinate pianului până la *Sonata I* – care va fi elaborată 20 de ani mai târziu –, a fost cântată parțial (primele două părți) de Alexandru Reisz, de la Academia de Muzică „Gheorghe Dima” din Cluj-Napoca (*Toccata*), și Raluca Miclăuș, profesoară la Școala Gimnazială de Muzică „Filaret Barbu” din Lugoj (*Sarabanda*), care au reușit obținerea unei rafinate scale de sonorități de factură impresionistă. Etapa de maturitate în creația enesciană (1940) a fost definită prin *Lăutarul*, primul tablou din *Impresii din copilărie*, op. 28, lucrare cu caracter programatic dedicată memoriei lui Eduard Caudella (în care Enescu devoalează, cu duioșie, caracterul intim al universului propriei sale copilării), ce a avut-o ca protagonistă pe Georgiana Stăncioni, profesoară la Colegiul

Național de Artă „Ion Vidu” din Timișoara, posesoarea unui sunet de o mare expresivitate, pe fondul unui impecabil echilibru intonațional. Alte pagini din creația enesciană care au înnobilit scena istoricului Teatru „Traian Grozăvescu” din Lugoj au fost *Cantabile* și *Presto*, cu concursul flautistului lugojean Dumitru Palagniu (demn de menționat aportul pianistei Raluca Miclăuș), *Carillon nocturne* (nr. 7 din *Pièces impromptues*, op. 18, în primă audiție absolută la Lugoj, cu fermecătoarele și neobișnutele structuri acordice *quasi campa*), în viziunea maestrului Sorin Dogariu, și *Aubade*, în varianta transcripției pentru vioară și pian, reluată la Lugoj după 110 ani! (opus dedicat de Enescu cuplului regal român, Carol I și Carmen Sylva, regina-poetă, la aniversarea a trei decenii de căsătorie, cu fermecătoarea construcție contrapunctică între melopeea imnică a lui Eduard Hübsch și tema enesciană). Interpretele, Georgiana Stăncioni și Simona Mustețiu, au transmis auditoriului emoția memorabilului eveniment petrecut la Lugoj în decembrie 1904, probabil în primă audiție mondială.

Finalul medalionului a aparținut muzicii vocale, având-o ca protagonistă pe universitara timișoreană Simona Negru (acompaniată de Sorin Dogariu), în două lieduri (*Estrene a Anne* și *Aux damoysselles paresseuses d'ecrire a leurs amys*) din ciclul celor *Șapte cântece pe versuri de Clément Marot*, op. 15. Cu o voce caldă, potențată de un expresiv timbru de soprană lirică, cu discrete inflexiuni dramatice, artista lirică a reușit să evoce atmosfera de secol XVI renascentist, sublimată de versurile lui Marot, transpuse cu atâta sensibilitate de Enescu.

Melomanii lugojeni au trăit sentimentul unei depline împliniri spirituale, răsplătind cu entuziastele lor aplauze neprețuitul dar muzical oferit de tinerii interpreți, adevărați mesageri ai Euterpei, care promovează, cu modestie, entuziasm și dăruire, într-o contemporaneitate atât de volatilă sub aspect cultural, sfânta moștenire enesciană.

Două talente de excepție în concert

Cornelia BRONZETTI

Cu un program interesant, într-o paletă stilistică adecvată talentului ieșit din comun al celor doi interpreți violoniști, laureați cu premii la multe concursuri naționale și internaționale, între care „Câmpina iulie 2014”, au avut loc în 9 noiembrie la Parohia „Sfântul Nicolae” - Câmpina, iar în 11 noiembrie la Ateneul Român - Sala mică (Concertele de Marți seară) concertele a doi laureați cu premiul I.

Ștefan Aprodu, 11 ani, este elev în București la Colegiul Național de Artă „Dinu Lipatti” în clasa prof. Magdalena Ursu, iar **Georgii Moroz**, 13 ani, din Ucraina, este elev la Colegiul de Arta „N.V. Lysenko” din Kiev, la clasa prof. Olga Korinets, laureat și al Premiului de virtuozitate „Gabaret Avachian” la Câmpina 2014.

Programul, echilibrat alcătuit în succesiunea pieselor, a cuprins stiluri diferite, de la W.A. Mozart *Sonata KV 304 in mi minor*, sau P. Locatelli, *Capriciul de virtuositate „Labirinto armonico”* din ciclul „*L'arte del violin*”, până la piese de S. Prokofiev, N. Paganini „*La Campanella*”, M. de Falla – *Dans spaniol*, G. Enescu - *Balada*, B. Bartok - dansuri românești, Fantezia „*Faust*”, Fr. Drdla Fantezia „*Carmen*”, W. Kroll - piesa „*Banjo and Violin*” sau piese mai rar cantate din repertoriul modern precum J. Williams - Tema muzicii filmului „*Lista lui Shindler*” și superba piesă a lui S. Scedrin *Imitându-l pe Albeniz*.

Parteneriatul și acompaniamentul pianistic, cu o foarte bună susținere a violoniștilor, a fost realizat cu suplețe și dezinvoltură de prof. **Lyudmyla Osadcha** - Kiev și prof. **Adela Lorincz** - București.

Într-un concert atât de cuprinzător și divers ca dificultate muzical-instrumentală (la Câmpina s-au cântat 12 piese, iar în București, 10) atât profesioniștii,

cât și melomanii au avut surpriza și revelația a două talente cu un potențial foarte mare de progres și cu o prezentare absolut excepțională în raport cu vârsta lor.

Astfel, Ștefan Aprodu are toate calitățile pentru a ajunge un violonist și muzician de vârf: naturalețe, instrumentală, temperament, pasiune, control al amănuntelor și o personalitate debordantă.

Piese lungi, complexe, cu multe dificultăți, ca De Falla, sau Drdla - Fantezia după „Carmen” de Bizet sunt cântate foarte firesc cu o mare degajare scenică și bucurie a momentului concertistic.

O recomandare pentru anii ce urmează este ca, împreună cu cei apropiați să dozeze momentele de muncă, tensiune, odihnă, relaxare pentru ca oboseala acumulărilor, concursurilor, concertelor să nu-i epuizeze înainte de vreme.

Georgii Moroz, oaspete, împreună cu mama lui, distinsa pianista Lyudmyla Osadcha, a prezentat, atât la Câmpina, cât și la Ateneu, un program foarte complex, de la Mozart și Locatelli, la Enescu, Wieniawski și Scedrin, cu o maturitate muzicală și o paletă de frază, nuanțe și culori de un nivel artistic deosebit.

Evoluând într-o familie de muzicieni, Georgii Moroz – 13 ani, studiază la Kiev, deasemenea

compoziție și muzică de cameră. Ca violonist este îndrumat de cunoscuta profesoară Olga Korinets, de la Colegiul de Arta „N.V. Lysenko”. Dramatismul *Baladei* lui G. Enescu sau al piesei lui S. Scedrin, în contrast cu grația melancolică a *Sonatei in mi minor* de Mozart, sau cu explozia de veselie dansantă din piesa lui W. Kroll, au avut în Georgii Moroz și Lyudmila Osadcha interpreți de mare talent și imaginație artistică.

În ambele orașe, publicul foarte numeros i-a răsplătit pe cei patru interpreți minute în șir, cu aplauze ritmate.

Cvartetul

Marin **MARIAN**

Despre filmul "The Late Quartet" (*Cvartetul final*, tradus în chip discutabil drept *Ultimul concert*) am spus că este unul impecabil și admirabil. Însă despre *Cvartetul* imaginat și regizat de către actorul Dustin Hoffman nu pot fi decât... căldicel, rezervat. Producție (2012) interesantă, onorabilă, nimic mai mult.

Nu pot aprecia „arta” din acest film, fiindcă ea este mărunță, mai degrabă un pretext facil. Scopul: ilustrarea vanităților, rigidității și minoratului psihomentalitar aparținând seniorilor neresemnați cu declinul biologic. Desigur, asemenea teme sau aspecte ar fi onorabile, în sine, ca principiu. Numai că dacă ar fi să fiu empatic față de tema majoră a sorții seniorilor, atunci mai degrabă sau mult mai mult aş aprecia *Marigold Hotel* (SUA-India, 2011) sau *Let's Live All Together/Hai să trăim toți împreună* (Franța, 2012). Căci toate aceste trei filme pledează optimist despre micile renașteri, bucurii sau compensații care pot face din vârsta a treia o realitate zâmbitoare, onorabilă.

Așadar, precum apropos de ultimele două filme numite, la *Cvartetul* rămân să pot aprecia scopul social (aproape umanitar) sau morala ușor inspirațional - didactic - demonstrativă a filmului, deoarece și el ilustrează drama, luciditatea sau chinul, resemnarea și împăcarea (înțelepciune ar fi mult prea mult zis) la care, cu vârsta, orice senior ar trebui să ajungă. Totuși, *Cvartetul* se concentrează pe muzică, mai exact, exclusiv sau intens, pe clasa socială a operiștilor. Numai că muzica prea rămâne aici doar un pretext, un eveniment ocazional (autorii muzicii de aici au interese, slăbiciuni sau ambiții mai puțin artistice), tot omenescul, dramoletele în esență banal-universale (primat/primitive chiar), având rol principal.

Așadar, observația principală a oricărui cinefil este că focalizarea filmului este asupra castei operiștilor – o castă mult prea obișnuită cu competiția și adularea, cu complexul de divă/star și audiență prea puțin critică, excesiv generoasă. Date fiind

datele unui trecut (numit carieră) cu asemenea determinații, casta operiștilor se relevă a fi, după retragere sau pensionare, una foarte fragilă. Toate anecdotele, fleacurile, întâmplările mai puțin generoase de cândva reverberează acum cu exagerare, urile și răbufnirile isterice nu lipsesc, iar retragerea într-o comunitate tot de ex-muzicieni și vocaliști celebri este tot sursă de stres.

Filmul, așadar, adună într-un azil de lux o masă destul de ștearsă de cântăreți aproape comuni

ori cel puțin detronată/deviată din cauza atitudinilor, întâmplărilor, capriciilor și handicapurilor emotive ale fiecărui ins. În final, *Bella figlia dell'amore*, superbul cvartetul verdian (pentru care Sutherland-Pavarotti constituie încă reperul suprem pentru toată lumea), va fi totuși cântat, muzica va fi auzită, triumful scontat de întregul film va ajunge experimentat de către toată lumea.

Până acolo însă, genialul Verdi, muzica, opera, extazul muzical, emulația muzicală și adulările semimuzicale sunt mai degrabă...

(șansonetiști, coriști, instrumentiști cu voci și mâini tremurând rău), care ar dori să se simtă bine, să se distreze cu infimul vital pe care-l mai au la dispoziție. Peste toți, scenariul pune un fel de director artistic care face pe boierul, conducând cu braț autoritarist repetiții și o gală care nu prea pare a avea nevoie de manager. Și tot peste toți aceștia se află patru foști soliști de operă. Gala-spectacol de pregătit are și un scop nobil (hotelul lor este amenințat financiar, sponsorii trebuiesc impresionați), iată de ce trei dintre respectivii ex-mari soliști se mobilizează. Vor interpreta cvartetul final din *Rigoletto*, cu condiția să o coopteze și pe irascibila sau disprețuitoarea mare ex-divă Jean Horton, jucată de Maggie Smith.

Așadar, filmul este despre reunirea în cvartet a patru foste glorii ale operei mondiale. Despre celebrul cvartet vocal din *Rigoletto* se vorbește tot timpul, „divinitatea” respectivei muzici fiind sugerată mereu, tot mereu ajungând și alterată

pretinse. La măruntele repetiții – pretext pentru vanități metamuzicale și emfaze total paramuzicale – ratările vocale, desincronizările sau aritmiile bătrânilor vocaliști sunt un pic prea caricaturale; unele comentarii sau reacții relative interpretării unora dintre ei sunt caraghioase. Detaliile tehnice despre care mai sporovăiesc uneori sunt exagerat de naive sau parțiale, puțin verosimile, iar pronunția termenilor muzicali italieni, ori a textelor de libret, inadmisibilă (știe oricine, operiștii – fie ei americani! – fac eforturi serioase pentru acuratețe foncă).

Până, însă, la „marea muzică” (playback), filmul te târăște îndelung și obositor prin streășinile, canalele, măruntaiele sau catacombele unor oameni pe care, parcă, n-ai vrea să-i cunoști personal. Ceea ce, drept este, e ca în viață. Doar că, mai ales când e vorba (și) de muzică, parcă ai vrea ca filmul să adaste mai performant întru ficțional/ideal/utopic.

Istorie muzicală la Iași

Carmen CHELARU

Festivalul ieșean al Muzicii Românești! Optsprezece ediții s-au încheiat deja – zece în epoca vechiului regim, opt din 2007 încoace. Despre primele zece ediții se pot spune și s-au spus multe lucruri frumoase, culminând cu constatarea că sălile se umpleau la mai toate concertele – unele chiar cu muzică de avangardă. Cei care am trăit acele momente – recunosc, de neuitat! – putem găsi astăzi și explicații mai puțin exaltate: după anii '80, frigul, întunericul, restricțiile de tot felul, prea puținele evenimente culturale de autentică valoare fără „amprentă” – toate acestea și încă altele îi aduceau

Dan Spînu

pe spectatori la manifestările festivalului. Iar dacă pe afiș apăreau nume precum *Madrigal*, *Voces*, *Cappella Transylvanica*, Emanuel Elenescu, Sofia Cosma, Emilia Petrescu, Martha Kessler, Ștefan și Valentin Gheorghiu, Nelly Miricioiu, titluri ca *Oedip* de Enescu – interesul era maxim.

Festivalul de muzică românească a intrat apoi într-o lungă adormire, care părea că va dura, ca-n poveste, o sută de ani! După însă numai douăzeci, în 2007, rectorul de atunci al Universității de Arte *George Enescu*, compozitorul și profesorul Viorel

Munteanu l-a redeșteptat, cerând sprijin (și primidu-l) de la instituția-soră, Filarmonica *Moldova* și directorul ei, violonistul și profesorul Bujor Prelipcean.

Vremurile erau altele, tentațiile mult mai multe, iar acum, cu transparența și viteza de comunicare internaționale, curiozitățile față de sonorități și producții autohtone au scăzut dramatic, atât în rândul artiștilor, cât și în cel al publicului. Și totuși...

Ediția a optsprezecea a festivalului ieșean a fost neobișnuit de lungă, dar *obișnuit* de variată, „bucurându-se” de resurse (poate) mai mici ca oricând, dar de o atenție ceva mai mare din partea mass-media audio-vizuală decât în anii din urmă. Douăsprezece zile, cu treisprezece manifestări! Muzică academică – simfonică, vocal-sinfonică, concertantă, de cameră și corală; muzică tradițională, pentru prima dată în acest festival folclor bucovinean autentic, cules și interpretat în cadru academic; operă *pentru și cu copii* – de asemenea o noutate în festival; și vorbind de noutăți, o premieră absolută – spectacolul de încheiere cu **opera-rock** *Făt-Frumos din Lacrimă* după Mihai Eminescu, realizată printr-un substanțial efort artistic (și nu numai) de profesori și studenți ai Universității de Arte din Iași, împreună cu Casa de Cultură a Studenților, cu sprijinul Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România – Asociația pentru Drepturi de Autor (UCMR-ADA), al unor sponsori și cu participarea unor tineri soliști invitați.

Aș remarca mai întâi curajul compozitorului **Dan Spînu** – un curaj care a sfidat aproape imposibilul: să creezi un spectacol complex, în care să se întâlnească orchestră, grup vocal, dar mai presus de orice formație rock, soliști adecvați unui asemenea tip de emisie vocală, în plus libret integral în limba engleză, subtitrat pentru necunoscători, regie și tot ce presupune desfășurarea scenică... ! Și toate astea pe un subiect inspirat din, nici mai mult nici mai puțin decât... Eminescu! Ca și cum n-ar fi fost de ajuns, premiera a avut loc în inima Moldovei, unde publicul e cunoscut drept auster, exigent și greu de convins în privința noutăților!

Ei bine, piedicile au căzut rând pe rând, aproape împotriva evidențelor, inițiatorul – tânărul compozitor, inginer, profesor și interpret Dan Spînu – dovedind nu numai creativitate și fantezie remarcabile, ci și o neclintită

tenacitate în găsirea și antrenarea celor mai diverse resurse umane și materiale. Strădaniile sale nu au fost, bineînțeles, solitare. Mulți au pus umărul, dar mărturisesc că puțini au fost cei care chiar vedeau premiera realizată. Cu atât mai mare a fost surpriza și satisfacția pentru acești semi-sceptici! Pot afirma aici și acum că premiera spectacolului ***The One Born from a Tear – Cel Născut dintr-o Lacrimă*** – ce a avut loc în seara de **28 octombrie, în sala Casei de Cultură a Studenților din Iași** – însuși spațiul fericit ales! – a constituit un început, *primul spectacol veritabil de operă-rock din istoria muzicii ieșene!*

Trebuie să admitem că un spectacol încheiat, cu subiect, libret, desfășurare scenică (fie și schițată), în care să se întâlnească genul liric tradițional, cu una din cele mai noi și mai – hai s-o spunem! – agresive forme de exprimare artistică, *rock-ul* nu are încă *fani* în toate categoriile de public, cel puțin la Iași; e nevoie aici, ca și în muzica academică, de o experiență, de cultură în domeniu și, de ce nu, de o anumită deschidere spre noile sfere muzicale.

De ce *operă rock* și nu *musical* – cum apare în documentele publicitare ale Festivalului? Deși nu mă consider un specialist al genului, aș puncta unele argumente astfel: prezența *formației* specifice, cu instrumente electronice și amplificare – îndrăznesc să spun cam mare pentru spațiul și relația cu celelalte

componente interpretative! Lipsa momentelor pur-teatrale, care fac din *musical* o rudă apropiată a operetei tradiționale. Lipsa de asemenea – cu o scurtă excepție, reușită de altfel – a numerelor de dans/balet. Ca să adopt o cale de mijloc aș numi spectacolul *musical rock*.

Una peste alta, partitura elaborată de compozitorul Dan Spînu mi-a satisfăcut exigențele prin consistență, simțul proporțiilor și bun-gust, lipsa exagerărilor de orice fel, adaptarea ingenioasă, creativă a cunoscutului basm eminescian la asprimile limbajului muzical abordat. Pericolul căderii în vulgar sau grotesc – foarte posibile în situația dată – a fost evitat cu desăvârșire. Prin aceasta, spectacolul este abordabil, aș zice, de categorii mai diverse decât se-ntâmplă îndeobște cu genul rock.

Ideea textului în limba engleză mi s-a părut inițial oarecum hazardată, avînd în vedere deopotrivă soliștii și publicul. Problema a fost rezolvată însă excelent printr-o subtitrare bine pusă la punct și (în mod cert) printr-o asiduă muncă cu soliștii, privind dicția și pronunția. S-a creat astfel o punte suplimentară, binevenită, între tradiție și nou, creînd totodată perspectivele unei circulații internaționale a spectacolului – fie și sub formă de înregistrare.

O plăcută surpriză am avut și în zona interpreților. Voci soliste adaptate genului și suficient de puternice pentru a face față decibelilor specifici. Prezențe scenice agreabile și adecvate, de la costume pînă la gestică și mimică. Între soliști, **Alexandru Grosu** (rolul titular), **Mihai Popistașu** (*Algar*), **Cristina Toșu** (*Joane*), **Andra Botez** (*Rowena*) și **Maria Păuleț** (*Regina*) sunt cu toții absolvenți sau în curs de desfășurare a studiilor muzicale.

Luînd în considerare tipul de muzică în discuție, faptul a creat cu certitudine probleme de adaptare a emisiei vocale. Prin felul în care au rezolvat însă problemele tehnice este evident că toți au avut sau au contacte și cu sfera divertismentului muzical, experiență deosebit de utilă în cazul de față. Dimpotrivă, interpreții „din afară” au trecut cu siguranță mai ușor peste eventualele prejudecăți academice, integrîndu-se firesc în fluxul artistic. Este cazul, între rolurile principale, al lui **Alexandru Iosipescu** (*Holt*).

Un moment de vîrf l-a constituit rolul episodic al medicinistei **Roxana Balcan Apetroaie** – *Bătrîna* (sic!) *vrăjitoare* – prezență scenică și evoluție vocală de irezistibilă atractivitate, dezinvoltură și farmec, amplificate poate și de caracterul pronunțat ritmic dansant al partiturii sale muzicale.

O misiune mai mult decât dificilă a revenit dirijorului **Bogdan Chiroșcă**, pe care muzicianul a dus-o excelent la bun sfârșit, așa cum a făcut-o mereu în situații similare, în fruntea ansamblurilor artistice ale Universității de Arte și ale Filarmonicii.

Și revin la **Dan Spînu**, în postura sa de regizor, producător și interpret. Experiența de mai mulți ani ca inginer de sunet și redactor la Radio Iași, formarea politehnică (este absolvent al studiilor tehnice de construcții de mașini) și o consistență practică interpretativă în genul *jazz-rock* l-au ajutat dintru început să creeze partitura spectacolului, care s-a constituit în lucrarea sa de doctorat, prezentată în aprilie 2013. Atunci (ca și acum, de altfel!), punerea în scenă *de facto* a unei asemenea producții ni s-a părut tuturor o utopie

– prin genul de muzică, numărul interpreților, stilul interpretării, limba engleză *etc. etc.* În aceste condiții, Dan Spînu a dovedit calități de manager nebănuite – poate chiar și de el!

Din propriile mărturisiri, filmul pregătirii evenimentului a fost următorul: muzica gândită sub formă de album și înregistrarea într-o primă versiune – necesară susținerii tezei de doctorat – au pornit în toamna anului 2012 și s-au finalizat provizoriu cu puțin înaintea susținerii, la începutul lunii aprilie 2013. Soliștii erau diferiți și au conlucrat cu autorul cu colegialitate și pasiune. În februarie anul acesta, tînărul muzician a reluat pregătirile, cu o nouă garnitură de soliști, antrenînd de data asta și colaboratorii necesari construirii spectacolului. Era perioada definitivării agendei Festivalului Muzicii Românești, care, datorită complexității producției coordonate de Dan Spînu, a fost fixată luînd ca principal

reper premiera în cauză. Așa se face că șirul manifestărilor s-a încheiat și nu greșesc să afirm, a culminat cu acest eveniment.

Treptat, repetițiile s-au intensificat și s-au extins. În primele două săptămîni din luna octombrie s-au alăturat orchestra și grupul coral (pregătit de **George Dumitriu**). Din păcate, singurele repetiții de ansamblu pe scena Casei de Cultură a Studenților au avut loc în preziua și în ziua premierei – timp insuficient în special pentru probele necesare proporționării și reglării tuturor componentelor sonore – orchestră, cor, grupul instrumentelor electronice, voci. A fost, aș afirma, singura scădere a spectacolului.

Publicul! Intrarea liberă și o publicitate bine construită, direcționată mai ales către spectatorii tineri au adus o afluență de zile mari. Atmosfera animată și entuziasmul în creștere au fost însă produsul exclusiv al valorii autentice a faptului artistic petrecut pe scenă! Nu au existat momente de ruptură a dinamismului expresiv, numerele muzicale au fost strîns sudate; emoția născută și treptat amplificată în spațiul scenei a cuprins repede, fără drept de împotrivire, întreaga sală. Cei care la început își mai consultau mesageria telefonică, au sfârșit prin a fi contaminați de fluxul audio-vizual, iar finalul a ridicat sala în picioare, într-un entuziasm nedisimulat, dar elevat!

Cum afirmam mai sus, am certitudinea că am asistat la un episod de istorie muzicală vie – prima operă-rock în desfășurare *live* pe o scenă ieșeană! În pofida dificultăților, spectacolul se cere reluat.

November jazz & Blues 2014 (II)

Florian LUNGU

Continuăm să depănăm din numărul trecut al revistei file de cronică ale celor 5 (cinci!) festivaluri de jazz și blues care au avut loc în luna noiembrie a. c. Ei bine, s-a întâmplat pentru prima oară în areal autohton să se suprapună, să se conjuge într-o unică zi, 15 noiembrie 2014, trei momente festivaliere românești concomitent în trei orașe... Galați, Sibiu, Timișoara, – să recunoaștem, o performanță singulară! Este și motivul pentru care, fiindu-mi imposibil să mă aflu simultan în trei locuri, voi menționa, fără a-l comenta, noul eveniment festivalier derulat între 14 și 16 noiembrie la Casa de Cultură a Sindicatelor din Sibiu sub genericul „**Mozaic Jazz**”, altul decât tradiționalul Jazz Fest manageriat de **HJK Schmidt** în perioada 20-26 octombrie. Având drept țargeturi ale selecției valorice „artiști internaționali consacrați cât și proiecte inedite, voci extraordinare, instrumentiști virtuozii și artiști români” și vizând intenția exprimată de directorul manifestării, **Silviu Scrob**, aceea „de a asigura un **mozaic** incitant de trupe”, oaspeții primei ediții a noului festival au propus melomanilor șase recitaluri susținute după cum urmează: cântăreața de origine maghiară **Nikoletta Szoke** în fruntea propriului quartet; „**Trilok Gurtu Band**” – celebrul percuționist fiind capul de afiș al Festivalului; notoriul clarinetist **David Krakauer** cu al său insolit show „**Ancestral Groove**” ce cultivă îngemănarea dintre muzica clasică și jazz; faimosul saxofonist american **Steve Coleman** cu combo-ul propriu „**Five Elements**”; „**Tord Gustavsen Ensemble**”, grup al valorosului pianist norvegian lider; iar drept epilog, evoluția formației autohtone „**BaLaKo**” (**Balcan Latin Collective**) – grup condus de trompetistul **Sebastian Burneci**, recomandat prin participări pe prestigioase podiumuri internaționale precum cele ale Festivalurilor „**Montreux Jazz**” (Elveția) și „**North Sea Jazz**” (Olanda).

Doar câteva zile mai târziu am urmărit integral „**Ploiești Hot Jazz Summit Festival**” organizat de **Filarmonica „Paul Constantinescu”** din municipiul prahovean în răstimpul 20-23 noiembrie în sala de concerte „**Ion Baci**”. Vorbim despre ediția I a unei noi sărbători muzicale de gen în areal autohton, celelalte două fiind, cronologic, „**Danube Jazz and Blues**” de la Galați și amintitul „**Mozaic Jazz Festival**”. Inițiat de directorul Filarmonicii ploieștene, dirijorul **Radu Postăvaru**, Festivalul „**Hot Jazz Summit**” s-a impus ca un eveniment bine conceput, echilibrat, întru totul izbutit, realizând o justă proporție între valoare artistică și accesibilitate a limbajului sonor pentru marele public.

„Copertele de sunet” ale Festivalului au cucerit prin densitate și substanțialitate. Astfel, seara de 20 noiembrie numită „**Classy Jass**” (al doilea cuvânt din titlu fiind o aluzie la vechea denotație a jazz-ului de la începutul veacului trecut) a adus la rampă orchestra Filarmonicii și doi apreciați invitați, „prințul baghetei”, dirijorul **Iarion Ionescu-Galați** și fiul acestuia, violonistul **Florin Ionescu-Galați**, în talmăcirea de ținută a unui program deosebit de incitant cu lucrări ale notoriilor compozitori americani **George Gershwin**, **Scott Joplin**, **Aaron Copland**, **C. Custer**, **John Williams**, **Leonard Bernstein**. Îndelungile aplauze și solicitarea acordării unui bis au îndreptățit reușita deplină a serii de jazz simfonic.

Dedicată jazz-ului propriuzis cu un accent special pus pe performanța interpretativă, seara a doua a fost deschisă de

cel mai bun grup vocal al nostru, sextetul mixt „**Jazzappella**” alcătuit din **Ana Băncescu**, **Zoltan Andras**, **Elena Moroșanu**, **Mihai Grigore**, **Ana-Cristina Leonte**, **Bogdan Tudor**. Glasuri supte, omogen integrate în grup, bine sincronizate ritmic, angajate în ilustrarea cu profesionalism și entuziasm a unui evantai stilistic policrom propriu unor cunoscute teme din repertoriul internațional dar și unor compoziții originale ale lui **Zoltan Andras** – „**Could You Believe**”, „**My Butterfly**”.

Deși foarte tânăr (21 de ani), pianistul **Alex Pădureanu**, student în anul III la Clasa de Jazz a profesorului **Mircea Tiberian** de la **Universitatea Națională de Muzică** bucureșteană, a uimit asistența prin virtuozitatea fără egal pe claviatură, tehnică acreditând însă un bogat vestiment armonic și slujind concretizării în sunet a inventivității improvizatorice. **Alex Pădureanu** a fost secondat cu fidelitate de coechipierii săi de trio, bass-istul **Cristi Băran** și bateristul **Albert Gheorghe**, în redimensionarea cu proprii argumente expresive a unor cunoscute standarduri de jazz.

Cea de a treia seară a revenit interpreților de blues. Creator de proiecte de show, solist vocal și compozitor, apreciat realizator de emisiuni TV și producător de discuri, **Mike Godoroja** și ai săi colegi de scenă reuniți sub genericul „**Blue Spirit**” – **Vali Vătu** - baterie, **Alexandru Davidescu** - gitară bass, **Alex Vișan** - gitară, buzuki, background vocal, **Mihai T. Alexandru** - gitară, banjo, acordeon, mandolină, dulcimer – au fermecat efectiv publicul cu inspiratul show intitulat „**Diavolul și Robert Johnson**”.

Prin contrast cu sonoritățile pline de forță ale acestui grup, au urmat binecuvântate momente de lirism și intimitate sonoră oferite cu inteligență, bun gust, rafinament instrumental și vocal de „**Mr. Blues**” **A. G. Weinberger** – sau cum se autodefineste mai nou „**Gringo de România**”. Profesionist al ghitare, al muzicuței, posesor al unui timbru vocal pregnant, inconfundabil, charismatic artist ne-a condus prin vrăjitele tărâmurii ale blues-ului (și cu inserturi de country music, jazz) într-un recital plin de culoare și expresivitate, fiind însoțit în demersul scenic de elevul său, gitaristul **David Ștef**.

Și a venit seara-epilog, duminică 23 noiembrie, pe care am putea să o definim ca o seară a surprizelor. Au urcat pe scenă succesiv doi protagoniști ploieșteni. Contra-tenorul nepereche **Cezar Oatu** supranumit „**The Voice**”, absolvent al Conservatorului „**Giuseppe Verdi**” din Milano, a abordat nu fără succes, pe lângă „pop-opera” și folclor, domeniul jazz-ului. Recitalul său a fost acompaniat în chip creativ de un foarte bun trio instrumental compus din pianistul **Puiu Pascu**, bass-istul **Vurgil Popescu** și bateristul **Titi Herescu**; pentru diversitate, au mai fost invitați doi instrumentiști ploieșteni, trompetistul **Sorrel Chiriac** și naistul **Romeo Văduva**. Dacă subiectul de maxim interes al recitalului l-a constituit glasul de excepție al lui **Cezar Oatu**, surpriza finalului Festivalului a adus-o cu sine **Quartetul** bass-istului ploieștean **Răzvan Cojanu** (cântând alternativ la contrabas și gitară bass) reunind încă trei dintre cei mai reliefați reprezentanți ai tinerei generații de jazzman-i români, pianistul **Albert Tajti** (originar din Cluj), bateristul **Tavi Scurtu** (originar din Timișoara) și gitaristul **Liviu Negru** (originar din Chișinău). Programul propus de ei a evidențiat un grad înalt de ingeniozitate, nu doar în privința admirabilelor compoziții semnate de **Răzvan Cojanu** și **Liviu Negru** ci și datorită investiției de fantezie vădită în surprinzătoarele aranjamente conferite unor teme de **Miles Davis**, **Johnny Răducanu**, **Bronislaw Kaper**, **Joseph Kosma**.

Rezumată în trei cuvinte, ținuta **Festivalului „Ploiești Hot Jazz Summit”** s-ar defini drept **PATRU SERI MEMORABILE!**

Hänsel și Gretel

soliştilor Raluca Oprea, Eliza Lassel (Hänsel), Oana Șerban, Virginia Stamate (Gretel), Ioana Bitere (Gretel și

Humperdinck sunt învingătorii spectacolului imaginat de mine." - a spus regizorul Cristian Mihăilescu.

Oana GEORGESCU

La puțin timp de la deschiderea stagiunii 2014-2015 cu spectacolul "Don Pasquale" (regia Cristian Mihăilescu), Opera Comică pentru Copii le-a pregătit spectatorilor de toate vârstele o întâlnire specială cu personajele uneia dintre cele mai iubite creații muzicale pentru copii: "Hänsel și Gretel", adaptare după Engelbert Humperdinck. "Lumea poveștilor este un tărâm feeric în care ne găsim cele mai ascunse înțelesuri atunci când suntem mici și în care căutăm să ne refugiem, măcar pentru un moment,

G. Mihăilescu, F. Filip

atunci când suntem mari. Prin noua sa producție, Hänsel și Gretel, Opera Comică pentru Copii vine în întâmpinarea nevoii publicului de toate vârstele, de magie, de frumos și de poveste. Împreună am descoperit aventurile celor doi copii minunați, eroii celei dintâi premiere a acestei stagiuni." - a declarat Felicia Filip, directorul general al instituției.

Apresiasi pe toate marile scene lirice ale lumii, spectacolul muzical a prins viață pe scena Operei Comice pentru Copii, sub semnătura unei echipe foarte valoroase: regia – Cristian Mihăilescu, conducerea muzicală – Ciprian Teodorașcu, scenografia – Viorica Petrovici și coregrafia – Cătălin Caracaș. Îndrăgitele personaje sunt puse în valoare prin interpretarea

Mama), Mirela Dumitrescu (Mama), Vicențiu Țăranu, Dani Filipescu, Fang Shuang (Tata), Gabi Daha, Valentin Racoveanu (Vrăjitoarea) și Lucia Racoveanu (Zâna Noptii, Zâna Zorilor, Piticul).

"Hänsel și Gretel este cea mai cunoscută operă pentru copii de pe întreg mapamondul. Nu există scenă de operă din lume care să n-o fi montat măcar o dată, de aceea miza este uriașă. Regizorul își pune problema ce vrea să sublinieze din această poveste perfectă. Pe mine m-a atras inteligența celor doi copii, evoluția lor de la joc la o instantanee

maturizare. Hänsel și sora lui, Gretel, sunt puși în situația să se salveze și să învingă vrăjitoarea, o forță aparent mult mai puternică și opresivă. Dar inteligența lor, de care aminteam, învinge, așa cum tinerețea trebuie să învingă mereu. și peste toate acestea, răsună muzica lui Humperdinck, nobilă, strălucitoare, tulburătoare și lirică în același timp. Hänsel, Gretel și

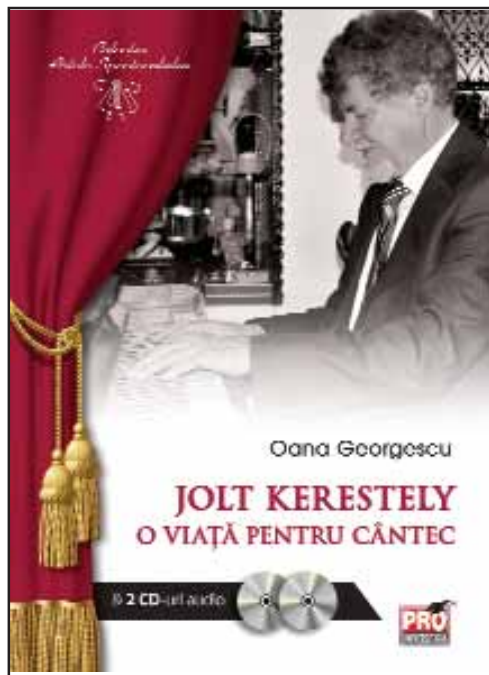
În cadrul stagiunii 2014-2015, Opera Comică pentru Copii va prezenta alte patru noi producții: "Poveste de Crăciun" (spectacol mozaic cu Stela Popescu, Alexandru Arșinel, Vlad Rădescu și Corul de copii "Symbol", dar și cu Nicu Alifantis și Ducu Berzi, invitați speciali), musicalul "Peter Pan", spectacolul de operă "Flautul fermecat" și baletul "Fetița cu chibrituri".

Spectacolul dedicat Zilei Naționale i-a reunit pe scenă pe soliștii Operei Comice pentru Copii și pe tinerii olimpici de la Colegiul Național de Muzică "George Enescu" din București. Ei au susținut un concert extraordinar al cărui program a inclus lucrări clasice, de mare popularitate, din repertoriul românesc și universal. Orchestra Colegiului Național de Muzică "George Enescu" i-a acompaniat pe soprana Oana Șerban, pe tenorul Andrei Lazăr și pe Ștefan Schuller (bas), alături de tinerii olimpici Paul Răducanu (vioară), Maria Jurcă (vioară) și Alexandra Curcă (violoncel). Conducerea muzicală a fost asigurată de tânărul dirijor Gheorghe Iliuță. "Ziua Națională a României este prilej de sărbătoare pentru românii de pretutindeni. Este momentul din an când ne raportăm cu emoție la istoria neamului și privim cu speranță spre viitor. Avem tineri talentați, care ne reprezintă cu succes țara la nivel internațional, și este datoria noastră să-i promovăm, să-i susținem și să le aplaudăm rezultatele. Tinerii muzicieni români care au atins performanțe remarcabile au meritat sala arhiplină, care le-a mulțumit prin căldura aplauzelor pentru modul în care au ales să fie ambasadori ai României." - a declarat Felicia Filip.

O viață închinată muzicii

Octavian URSULESCU

Cred că nimic nu poate fi mai frumos, mai îmbătător decât să mergi pe "aleile" unui târg de carte. Nu știi alții cum sunt sau cum simt, dar pe mine aroma paginii tipărite mă atrage ca un parfum scump, "miros" cartea înainte de a o citi, asta poate și pentru că am prins tipografia cu litere de plumb, mă fascina dexteritatea zețarilor (încercați azi să mai găsiți pe cineva care să poată citi literele pe dos!), mângâiam hârtia umedă, așa cum venea din tipografie la corectură, la "Contemporanul" și "Scânteia tineretului", cimitire (dragi și de neuitat, însă) ale tinereții mele, vorba poetului. Dacă aș avea bani și timp să le citesc aș cumpăra toate cărțile bune din lume (fiindcă sunt și destule pentru care se taie aiurea pădurile), cu gândul acesta cutreieram Târgul internațional de carte "Gaudeamus". M-aș fi dus în fiecare zi, dar fie n-am putut să ajung (ca la lansarea de carte a prietenului Ion Marin sau la colega mea de mic ecran, Marina Almășan), fie pur și simplu nu mi-am putut învinge groaza drumului până la Romexpo. Acolo totul e o aventură, accesul e o corvoadă, parcare cumplită, cei care dirigează automobilele deloc prietenoși, iar în interiorul pavilionului, după ce ajungi acolo nervos și transpirat, zadarnic ai căuta pe cineva care să te îndrume, când cauți un stand anume încercând să te strecuri pe "potecile" strâmte, nemaivorbind de un elementar

serviciu de pază și securitate (anul trecut lui Alexandru Jula s-a furat aici borseta cu acte, bani, telefoane, carduri și nici n-a avut cui să reclame!). O bilă neagră așadar pentru organizatorii de la SRR, pentru că am văzut cu ochii mei cum persoane care

vizibil n-aveau nimic de-a face cu cititul furau fără probleme cărți sau dădeau buzna la gustările de protocol unde, se înțelege, nu aveau ce căuta. Dar să trecem peste toate astea, pentru că pentru aceia care iubesc lectura a fost un adevărat regal, chiar dacă m-a durut inima să văd cărți tipărite senzațional, color, cartonate, ajungând să se vândă cu 5 lei... Titlul se referă la volumele cu subiect muzical, care firește că au fost numeroase, dar cum să le afli pe toate? Nu pot totuși trece cu vederea cartea zugrăvind cariera excepțională în muzica ușoară a compozitorului Marius

Marian Bârgău, Jolt Kerestely, O. Georgescu

Teicu, cea în care Nicolae Covaci și-a continuat destăinuirile legate de istoria legendarei formații pe care a înființat-o la Timișoara, Phoenix (la lansare au fost invitați Florin-Silviu Ursulescu, Mircea Florian, Anton Petrașincu, venit special din Germania) sau volumul "Ioan Holender de la Viena la Timișoara" (facem ce facem și tot acolo ajungem!), semnat de Cornel Ungureanu și Vasile Bogdan la editura Brumar. Nu pot să nu recunosc că m-a încercat o sinceră mândrie când am aflat că Holender a citit cu religiozitate și a respectat săptămânalul "Contemporanul", în timpul directoratului lui George Ivașcu, din perioada când și eu eram titularul unei coloane intitulate "Muzica ușoară"!

Bucuria noastră, a iubitorilor de muzică, a fost când cineva de la Târg ne-a spus, mai în glumă, mai în serios, că programul s-a prelungit în acele zile după orele 20, de închidere, datorită afluenței publicului la sesiunea de autografe, atât la lansarea cărții autobiografice a lui Klaus Iohannis, aruncate pe piață extrem de inspirat la doar câteva zile de la victoria sa în alegeri, cât și la aceea despre viața lui Jolt Kerestely, scrisă de Oana Georgescu! Să fie Kerestely, patriarhul veșnic tânăr, la cei 80 de ani ai săi, asimilat unui "președinte" al muzicii ușoare românești? A fost doar una din numeroasele glume spuse la acest eveniment memorabil, la care peste o sută de participanți au făcut neîncăpătoare sala Cupola de la Romexpo (cărțile pregătite s-au epuizat rapid, directorul Marian Bârgău

J. Kerestely, Raoul, S. Enache, G. Stanca

aducând imediat de la stand alte câteva zeci!), tonul dându-i, ca de obicei, Ioan Gauzin, acest mare prieten al muzicii, cu umor-i proverbial, de esență tare, basarabeană. Ioan Gauzin (director general al companiei Nidec ASI RO srl) și distinsa sa soție Livia au fost sponsorii acestei apariții editoriale de excepție: 322 de pagini, mărturii ale unor nume binecunoscute, iconografie extrem de bogată, plus 2 CD-uri, cu 41 de șlagăre (este prima carte care apare însoțită nu de unul, ci de două CD-uri!). După ce a publicat un volum dedicat pianistei Dana Protopopescu, două lui Cornel Fugaru și tot două lui Alexandru Jula, tânăra scriitoare Oana Georgescu ne propune o nouă carte ce se citește pe nerăsuflăte (actrița Alexandra Velniciuc i-a mărturisit că a stat până la 4 dimineața, neputând s-o lase din mână!). Dar ce poate fi atât de pasionant în viața unui muzician? Simplu: însăși viața lui! Oana Georgescu coordonează la editura Pro Universitaria colecția "Artele spectacolului", următoarea apariție anunțată fiind autobiografia lui Cornel Constantiniu. Revenind la cartea de față, cităm din prefața autoarei: "Încă din momentul lansării colecției "Artele spectacolului", la inițiativa Grupului Editorial "Pro Universitaria", am știut că marele compozitor Jolt Kerestely își va avea locul său. Am crezut în visul meu de a dedica o carte unei VIEȚI oferite necondiționat CÂNTECULUI, muzicii ușoare românești, iubirii, artei, artiștilor, șlagărului,

J. Kerestely, D. Gheorghe

scenei, familiei... Dar mai ales de a o dedica unui OM atât de aparte, atât de sensibil, așa cum nu s-a mai văzut și așa cum nu s-a mai întâlnit, după cum au povestit toți aceia care îl cunosc, compozitori, interpreți, textieri, actori, scriitori, poeți, colegi de breaslă, regizori, oameni de televiziune, prieteni. Pentru că această colecție este dedicată aceluia care au făcut Artă din meseria lor și care, prin confesiunile, activitatea și cariera lor, ne poartă prin ungherele aproape neștiute aflate în culisele singurului spectacol care nu se joacă, "spectacolul" vieții. Acest volum este o mărturie din timp și peste timpuri a VIEȚII și a carierei unui compozitor care a scris și a lansat sute de șlagăre și care și-a încredințat creația celor mai valoroși interpreți de muzică ușoară și nu numai. Marile lor voci, personalitatea acestor artiști au purtat peste tot, în România și în lume, muzica lui

M. Voican Ghiroiu, A. Velniciuc

Jolt Kerestely, care nu s-a demodat nici o clipă. Pot da doar exemplul "Copacului", marele șlagăr al compozitorului, care și acum, după mai bine de 40 de ani de la interpretarea unică a lui Aurelian Andreescu, înregistrează recorduri de audiență demne de Guinness Book! Această carte este mai mult decât o confesiune, este povestea unei vieți, cu momente, trăiri și întâmplări mărturisite poate pentru prima dată de compozitorul Jolt Kerestely, dar și de aceia care au avut și au privilegiul de a-i fi aproape. Printre aceștia, o spun cu mândrie, mă aflu și eu!"

Mulți dintre cei care apar în carte, în text și în fotografii, au ținut să fie prezenți la lansarea cărții "Jolt Kerestely, o viață pentru muzică", dar au fost și câteva frumoase surprize. Astfel, am amintit de Alexandra Velniciuc, mare iubitoare și cunoscătoare a genului (deși emisiunea "Atenție, se cântă!" de la TVR, moderată de ea alături de Horia Moculescu, a fost scoasă nejustificat din grilă, frumoasa actriță prezintă

Oana Georgescu, Stela Enache

festivaluri muzicale mari, joacă și... cântă), dar au ținut să nu rateze evenimentul nici Raoul (îndrăgitul cantautor a fugit apoi la un concert tocmai la Craiova), Aurel Moga, omul de televiziune Cristi Groza (fratele Loredanei), Alina și Romeo Negoiasă (ALESIS), apoi eleganta doamnă implicată în atâtea proiecte majore ale lui Fuego, Elena Stoica (ca de fiecare dată, alături de noi cu licori de la Panciu!), vocea inconfundabilă de la Radio România, Lucia Popescu Moraru și soțul ei, marele actor Marin Moraru, scriitorii Aurel V. Zgheran (sosit special de la Buhuși) și Marin Voican Ghioroiu, profesoara și cântăreața Gabriela Boțan. Sigur, unii dintre cei de mai sus pot fi văzuți în câte o fotografie, dar grosul invitațiilor a fost dat de cei care apar în mod consistent în carte, cu text, fotografii și melodii pe CD-uri. Ne-am bucurat mult s-o revedem pe Margareta Pâslaru, care apare pe CD-uri cu melodiile "El te-așteaptă" și "Iubiri platonice", chiar dacă n-a putut zăbovi prea mult. Stela Enache este una din vedetele cu care colaborează intens compozitorul în ultima vreme, rezultatul fiind piesele de succes "Luna cântă samba" și "Cântec de leagăn". Apoi, cum ar fi putut lipsi oare Dorin Anastasiu, al cărui mare hit este "Într-un oraș, într-un tramvai", Emilia Dițu ("Dragoste de corturar"), Marina Florea ("Un

buchet de crizanteme" - solista și-a acontat deja prima piesă pe 2015 a maestrului!). Citiți cartea și descoperiți acolo amintirile formidabile ale compozitorului Dani Constantin, cel căruia Kerestely i-a fost mentor în studioul de înregistrări de la TVR, acolo unde au făcut emoționați primele imprimări Natalia Guberna sau Marian Spânoche (chiar dacă nu i-au cântat nici o compoziție lui "Joly"!). Colegii compozitori au fost reprezentați la vârf de George Natsis (care i-a dat cu această ocazie un... ultimatum lui Andrei Kerestely, pentru ca acesta să-și depună dosarul la UCMR!) și Virgil Popescu, în timp ce directorul festivalului internațional "Dan Spătaru" de la Medgidia, Daniel Gheorghe, a rememorat prestația obiectivă în juriu

G. Boțan, Miss Mary

Raoul, D. Constantin, J. Kerestely, A. Velniciuc, I. Gauzin

a compozitorului, transmițându-i și salutul primarului Marian Iordache. Și dacă tot am vorbit mai devreme de surprize, în acest capitol s-ar înscrie apariția scriitorului George Stanca (i-a consacrat lui Kerestely un articol superb) și, țineți-vă bine,... a mesagerului Pompiliei Stoian! E bine de știut că Oana Georgescu i-a ascuns lui Kerestely numele unora dintre cei care au vorbit despre el în carte, între aceștia fiind și Pompilia Stoian, care a transmis un mesaj emoționant din Germania, fiind acum reprezentată de vărul ei, Dan. Adriana Marian, alt nume important al adevăratului Radio România, cel de altădată,

C. A. Vlad, S. Enache, L. Gauzin, D. Ilișiu, I. Gauzin

a vorbit de difuzarea masivă a creațiilor lui Joly în emisiunile sale (la Radio) și ale soțului ei Gheorghe E. Marian (la TVR). I-a dedicat un catren spumos sărbătoritului (fiindcă la urma urmei era o sărbătoare) actrița Doina Ghițescu, iar poezii preferați ai compozitorului, alături de care a câștigat atâtea premii, Carmen Aldea Vlad (venită de la Constanța) și Marian Stere, au adus o undă de emoție suplimentară prin cuvintele lor meșteșugite. Și pentru că autoarea a adus vorba de “Copacul” (pe CD este și versiunea cu marea soprană Angela Gheorghiu), nu au lipsit cei care reprezintă una din preocupările constante ale lui Jolt Kerestely – muzica pentru copii și încurajarea talentelor de mâine. L-au îmbrățișat cu căldură pe mentorul lor iubit Miss Mary (Maria Alexandra Florea e pe CD cu “Gînduri împlinite”) și Alina Păun (“Între DA sau NU”), ambele astăzi adolescente încântătoare, iar profesoara Cristina Manoliu Săvulescu (ansamblul “Sunetul muzicii”) a venit de mână cu două din fetițele alături de care Jolt Kerestely a cucerit Marele Premiu la “Mamaia copiilor” în 2012 (cu “Aritmetica”, versuri George Popovici), dar și cu un băiețel de 7 ani, care cântă dumnezeiește “Copacul”. Cu această formidabilă

“tânăra gardă” alături și cu vitalitatea-i contaminantă, Jolt Kerestely ne anunță încă mulți ani de șlagăre și muzică bună. Până una-alta, autoarea și editura ne invită în lunile ce vin la alte câteva lansări ale acestui volum remarcabil – o mică istorie a muzicii ușoare românești din ultimele șase decenii...

Iată și discursul lui Jolt Kerestely:

Pe toți cei prezenți vă consider prieteni, așa că vă spun “Bine ați venit dragii mei prieteni la această lansare de carte despre un om care a muncit o viață întreagă fără odihnă, cu dăruire și și-a pus sufletul în slujba muzicii.

Cei care mă cunosc știu că sunt un om foarte

George Natsis

Marina Florea

echilibrat, respectuos cu toată lumea, dar în același timp și un om vesel, optimist, care oricând e gata să glumească.

Chiar aș vrea să încep cu o glumă. Odată, un om l-a întrebat pe Dumnezeu cât înseamnă pentru el 1 milion de ani. Dumnezeu i-a răspuns “o secundă”. Dar cât face pentru Dumnezeu un milion de EURO? Dumnezeu i-a spus “un cent”. Atunci, omul l-a rugat pe Dumnezeu să-i dea un cent, iar Dumnezeu i-a răspuns, sigur că da, așteaptă “o secundă”! Dacă mă întrebați cum a fost viața mea până acum, aș răspunde și eu la fel: o secundă.

Viața am trăit-o la maximă intensitate, ca un vulcan care nu a avut perioade de acalmie, chiar și acum la vârsta mea ard fără încetare. Iubesc tot ce a creat Dumnezeu: semenii mei, florile, natura, (bineînțeles, și femeile!).

Acum, poate mă înțelegeți de ce spun că viața mea a durat o secundă. Cel mai mare dar de la Dumnezeu - în afară de talent - a fost să fiu fericit prin muncă.

Tot ceea ce fac, indiferent despre ce activitate este vorba, com-poziții, înre-gistrări în studio,

Un loc important în activitatea mea este sportul – nu mai vorbesc mersul cu bicicleta, domeniu în care am ajuns deja de poveste, dar chiar totul fac cu dragoste.

Emilia Dițu, George și Marcela Natsis, Stela Enache, Marian Stere

lecții de pian, de teorie muzicală, fac cumpărături, merg la piață, gătesc, dacă se ivește ceva de reparat prin casă, o fac cu plăcere.

Atunci când muncești de plăcere, nu obosești. Atât despre mine. Restul veți găsi în cartea „O viață pentru muzică” scrisă de Oana Georgescu. Îți mulțumesc, Oana, pentru efortul depus! La urmă i-am lăsat pe bunii mei prieteni, familia Gauzin, Livia și Vali, care au contribuit la apariția acestei cărți.

Vă mulțumesc și vă iubesc.

(Foto: Sebastian Oros)

Flash

M. ANTON

Andreea Bălan a lansat o nouă piesă, "RECE", o confesiune despre tot ce s-a petrecut în viața sa în ultima perioadă. Atât piesa compusă de Fly Project, cât și videoclipul regizat de Bogdan Daragiu sunt inspirate din experiențele personale ale Andreei. În clip, scena este prezentată ca un refugiu, iar muzica îi dă puterea de a merge mai departe.

Compozitorul și producătorul **Bobby Stoica** (ex - Voltaj) se află la

primul său film de lung metraj în calitate de compozitor. El a realizat coloana sonoră a filmului "Terapie

pentru crimă" - primul film românesc de acțiune cu o "femme fatale" în rol principal și printre puținele filme

actuale cu o coloană sonoră originală. Filmul a fost produs în regim independent de Dan Burlac și recent selecționat la Festivalul de Film de la Toronto pentru întreaga activitate, iar coloana sonoră și muzica originală au fost realizate de Stoica împreună cu echipa sa de la Voltart.

Keo lansează piesa "După furtună", o piesă aparte, fiind un răspuns la adresa tuturor misterelor și întrebărilor din jurul vieții sale. Artistul a investit o certă putere creativă, folosind ca inspirație situații și stări cu care s-a confruntat de-a lungul timpului.

Single "În Moldova", o coproducție Cat Music și Voices Media, compus de protagoniștii **Cristyz și Pavel Stratan**, iar videoclipul regizat de Ioana Gomoii îi aduce pe cei doi artiști într-o locație plină de farmec cultural și tradiție, Cetatea Neamțului. În clip, alături de cei doi, regăsim și Ansamblul Ozana din Neamț. Dacă tânărul Cristyz este la început de drum, Pavel Stratan și-a început cariera muzicală la debutul anilor 2000 și a lansat 3 materiale discografice, dar și numeroase hituri.

După șase luni în care a marcat trei hituri nr.1 în calitate de solist și compozitor, **Adrian Sîna** lansează un videoclip aparte, "Tu m-ai dat gata", o declarație de dragoste. Videoclipul este gândit pe un scenariu scris de Adrian în regia lui Iulian Moga. Piesa a fost compusă și produsă în studiourile Premium Artist,

Matteo lansează un videoclip pentru piesa "Pe drumul meu", interpretată alături de Like Chocolate și produsă de Lanoy Production.

Dorian Popa: după piesa sa de debut, "Cât trei", a filmat primul videoclip din cariera solo, pentru piesa "Pe placul tău", compusă de Mihai Boldea (Mahia Beldo) și Claudiu Polk (Doddy). Filmările, în regia lui Richard și Claudiu Stan, au avut loc la Curtea Domnească din Domnești și la Brănești. "Pe placul tău" este produsă în studiourile

Scandalos Music/Musicexpert Company pentru MediaPro Music.

Dima Trofim, cântărețul care a devenit cunoscut odată cu trupa LaLa Band, a filmat primul videoclip din cariera solo, pentru piesa "Cerșesc iubire", compusă de Radu Sârbu & Sianna și produsă de Rassada Music. Filmările au avut loc în incinta Press House Ballroom, iar regia a fost semnată de Mariana Marinescu și Ana Sârbu. Invitată specială și cea care a jucat rolul femeii fatale în această poveste a fost Iulia Vântur.

Peter Pop, pe numele său real Bogdan Petre Popa, lansează "Tu mă faci mai bun", primul single din cariera sa muzicală, compus de Max Chisaru, Smiley și Bogdan Petre Popa (muzică și versuri). Regia videoclipului este semnată de Catrinel Dănăiață.

După ce au lansat hiturile "Ecou" și "Mamma Mia (He's Italiano)", **Glance și Elena Gheorghe** continuă povestea de succes cu single-ul "În bucăți", lansat alături de NAGUALE. Piesa este produsă și compusă de KAZIBO Music - Alex Pelin și Ovidiu Baci (Naguale). Videoclipul regizat de Dan Petcan îi plasează pe cei 3 artiști, Glance, Elena și Naguale, într-un scenariu emoționant, iar Ovidiu Baci (NAGUALE) preia rolul liberului arbitru.

3 Sud Est: single „Liberi”, compus de Laurențiu Duță, versurile sunt scrise de Laurențiu, alături de Viorel Sipoș, iar invitatul special la această piesă este Marcian Petrescu - muzicuță. Videoclipul piesei este regizat de

Keo

Dan Petcan și filmat în mai multe locuri impresionante din România, printre care Vulcanii Noroioși.

Akcent lansează "Every time (Turn My Life Around)", în colaborare cu Ronnie Bassroller, un DJ și producător indian. Akcent se bucură de un mare succes în rândul publicului din India, apoi s-au legat și colaborări cu artiști locali. Adrian Sîna a cooptat-o pe Anushka Manchanda pentru a-și adăuga vocea pe o variantă a hitului "I'm Sorry". Akcent și Ronnie s-au cunoscut în urmă cu 2 ani, iar vocea lui Adrian se îmbină perfect cu sound-ul de electronic dance music.

Alama: dacă în 2010, Alama lansa piesa "Prietenă ta", acum, după aproape patru ani, artistul lansează continuarea poveștii - o nouă piesă, "Prietenă ta (Part 2)".

Viky Red. După piese precum 'Miroase a dragoste de o vară' sau 'Vânzător de lumină', Viky continuă seria lansărilor cu un nou single: I Really Do.

Aurul Apusenilor

Octavian URSULESCU

În condițiile în care aurul de sub pământ așteaptă încă mâinile harnice ale românilor (nu pot accepta ideea că în toate cele trebuie să vină străinii să ne dirijeze, ca și cum noi am fi uitat

Rodica Anghelescu

brusc tot ce știam și făceam bine de veacuri!), bogăția s-a mutat la suprafață, exploatând resursele de talent ale slujitorilor muzicii. Astfel, Festivalul național de interpretare a romanței "Te-aștept pe același drum" - în memoriam Valer Ponoran a ajuns, la a XI-a ediție a sa, la o maturitate organizatorică de invidiat de către manifestări găzduite de localități mult mai mari, cu pretenții. Cum se întâmplă adesea, faima festivalului s-a dus rapid prin țară, așa explicându-se prezența în concurs a câtorva din cele mai bune voci, unele laureate, de la "Crizantema de aur", portdrapelul autorizat al romanței românești. În atari condiții, nivelul a fost unul extrem de ridicat, fiind indiscutabil cea mai puternică ediție de până acum, după spusele sufletului evenimentului, primarul meloman (dacă ați ști ce frumos cântă!) Silviu Ponoran. Nu, nu este

nici o coincidență de nume: dânsul este fiul muzicianului și profesorului omagiat, plecat dintre noi la o vârstă venerabilă cu câțiva ani în urmă. Valer Ponoran a fost o lungă perioadă de timp secretar muzical al Teatrului muzical "Nae Leonard" din Galați, unde de altfel a colaborat cu unul din invitații de onoare din acest an, Alexandru Jula! După aceea, profesorul a descoperit și a pregătit generații de tineri

aspiranți la glorie la Liceul de muzică din Alba-Iulia, mulți dintre ei fiind astăzi n u m e respectate pe scenele lirice, după absolvirea conservatoarelor (cei mai mulți la Academia de muzică "Gh. Dima" din Cluj-Napoca). Într-o e m o ț i o n a n t ă alocuțiune, cu interesante incursiuni în istoria

Al. Jula

acestui oraș milenar, primarul Silviu Ponoran se referea la Zlatna ca la

"orașul romanței cu parfum de toamnă": "Zlatna a avut multe legături cu lumea artei și a culturii. Reputatul regizor Horea Popescu, al cărui nume îl poartă Casa de cultură, este fiu al acestor locuri. Ne onorează și originea zlătneană a Eugeniei Brediceanu, soția marelui compozitor Tiberiu Brediceanu, ea fiind nepoata preotului ortodox George Damian, tribun al revoluției de la 1848. Continuăm onorați să impulsivăm ascendența orașului nostru în viața culturală românească prin festivalul internațional de film etnografic, unic în România". După cele trei treceri ale mele prin Zlatna pot afirma cu mâna pe inimă că este o localitate-bijuterie, elegantă, curată, cu mare potențial turistic (împrejurimile sunt de vis!), cu hotel de 3 stele, piscină olimpică, parcuri și grădini japoneze și mai ales cu oameni ospitalieri și mari iubitori de artă, care ne-au așteptat cu drag...pe-același drum!

Festivalul "Te-aștept pe același drum" (celebră romanța de Aurel Maxiny, pe versuri de Harry Negrin) este organizat de Primăria orașului Zlatna, Consiliul local, Consiliul județean Alba, Centrul de cultură "Augustin Bena" Alba-Iulia, Casa de cultură "Horea Popescu"

C. Chiriac

de scriitorul Marin Voican Ghioroiu, a dedicat amuzante versuri și lui Alexandru Jula. Un rol determinant în nivelul ridicat al receptării actului artistic, atât de neglijat în alte părți, l-au jucat sonorizarea (colaboratorii de la Galați ai lui Alexandru Jula, maeștrii de sunet Nicu Boșcu și Lucian Mocanu) și excelenta orchestră condusă de prof. Ovidiu Barteș, remarcabil violonist.. Instrumentiștii au fost impecabili, acompaniindu-i atât pe cei 11 concurenți, cât și pe îndrăgitul

Zlatna și a fost găzduit de sala de festivități "Ampelum" (numele localității la prima sa atestare documentară, în anul 158 d. Hr.), arhiplină în ambele seri de festival. Între spectatori, prietenul de-o viață al lui Valer Ponoran, poetul Ioan Tătar (haideți, domnule primar, gândiți-vă la un imn al festivalului pe versurile acestuia!), care, alături

Traian Jurchela, într-un recital sensibil alcătuit din creații proprii pe versurile marilor poeți. În elegantul program de sală, tipărit în condiții grafice excepționale, invitații au avut prezentări elogioase și mai ales competente (ceea ce am recomandat

să se întâmple și la "Crizantema de aur" sau la alte manifestări similare). Membrii juriului (altă idee de urmat), personalități muzicale, au susținut și recitaluri în ambele seri, dovedind, ca și la Târgoviște, că muzica ușoară poate sta fără probleme alături de română, aducând relaxare, umor și bună-

dispoziție după tonurile mai grave din concurs. Este vorba de Corina Chiriac, președinte al juriului (sărbătorită cu mare fast la împlinirea, hai s-o spunem, dacă tot a făcut ea personal cifra publică, a 65 de ani, pe care nu-i arată), Stela Enache, Alexandru Jula, Alexandra Canareica, cărora li s-a adăugat prof. Daniela

Floroian, directoare a Centrului de cultură "Augustin Bena" din Alba-Lulia, cea căreia, am înțeles, îi revine meritul de a fi propus asocierea în titulatura festivalului a lui Valer Ponoran. Corina Chiriac n-a ocolit șlagărele lui Vasile Veselovschi, Marius Țeicu, Nicolae Caragia, nici simpaticele versuri proprii, fiind același "entertainer" cuceritor. La rândul ei, Stela Enache, care a fost prezentă și la ediția precedentă, a oferit noi surprize muzicale, cântecelor de colecție ale lui Florin Bogardo adăugându-le cele două creații recente ale lui Jolt Kerestely. Cu glume, cu tandrețe, dar și cu emoție, Alexandru Jula a cucerit în premieră spectatorii din Zlatna,

A. Canareica

care s-au grăbit în număr mare să-i ceară dedicații pe cartea Oanei Georgescu, "Alexandru Jula, ultimul romantic", lansată aici cu această ocazie. O mare surpriză a fost, în ambele seri, Alexandra Canareica, ale cărei înzestrări vocale le cunoșteam bine de la festivalul Mamaia, unde a fost de două ori laureată, dar și de la "Steaua fără nume" (a cucerit

Cristina Neacșu -
Premiul "A. M."

Festival

Trofeul cunoscutului concurs TV în 1989): artista din Tulcea, profesoară de canto după absolvirea Liceului de muzică (vioară) și a Conservatorului, se află într-un moment de vârf al carierei sale. A susținut multe turnee peste hotare, ceea ce îi conferă siguranță în relația cu publicul, impresionând și prin alegerea inspirată a repertoriului. Parteneri media ai festivalului au fost "Actualitatea muzicală", "Ultima oră", "Literatorul" și Alba TV, aceasta din urmă transmițând ambele seri pe micul ecran. Câștigătoarea de anul trecut, Stela Botez, 24 de ani, din Republica Moldova, la rîndul ei cu studii

S. Ponoran, C. Chiriac, N. Clonța

muzicale academice, a cucerit din nou prin acuratețea interpretării, cele trei piese alese fiind semnate Ion Vasilescu ("Cel mai frumos tango din lume"), Vasile Vasilache ("Dragoste, buruiiană rea"), Constantin Bardan ("Părinții mei").

Palmaresul n-a fost ușor de stabilit, echilibrul fiind evident. Premiul revistei "Actualitatea muzicală" a revenit Cristinei Neacșu din Târgoviște, originară din Republica Moldova și absolventă a Facultății de Teologie, remarcată și pe scena "Crizantemei de aur" la ultimele ediții. Revenit și anul acesta, Nicolae Tuhuț din Alba-Iulia, cu vocea sa de bas-bariton, a intrat în posesia Premiului de popularitate, în timp ce Premiul "Valer Ponoran" a revenit localnicei de

S. Botez

23 de ani Oana Maria Cristina Pășculeț, fostă elevă a dascălului omagiat, ea fiind actualmente studentă la Academia de muzică "Gheorghe Dima" din Cluj-

S. Enache

Napoca. Voce remarcabilă, absolventă a UNMB, soprana Rodica Anghelescu, prim-solistă a

Ansamblului "Ciocîrlia", a confirmat premiul I de la Tîrgoviște, intrînd aici în posesia premiului III. Fost elev al lui Valer Ponoran la Liceul de muzică din Alba-Iulia, Cătălin Ioan Nistor a absolvit apoi Academia "Gh. Dima", fiind în prezent artist liric la Filarmonica de stat "Transilvania" din Cluj-Napoca; el a fost recompensat

muzical intimist) ea a dat viață cunoscutei "Îmi cântă o vioară dorul" a fostului ei profesor, regretatul Titel Popovici. În fine, Trofeul festivalului a fost acordat în unanimitate unei alte absolvente a Academiei de muzică "Gh. Dima" din Cluj, Rodica Pop Seling, moderatoare la postul TV "Hora" cu sediul în Zalău (aici s-a întâlnit cu alt sălăjan, Alexandru Jula!), care a dat viață cu perfectă muzicalitate și glas limpede unor romanețe celebre scrise de Nelu Danielescu și Grigore Periețeanu.

Rodica Pop Seling primind Trofeul de la S. Ponoran

cu premiul II, în timp ce premiul I a plecat la Iași, în bagajele mezinei competiției, Maria Sabina Străchinaru, 16 ani. Cu multă sensibilitate, nuanțare și talent actoricesc (la urma urmei romanța este un gen

Într-o revărsare de tulburătoare emoții și amestecate sentimente de tristețe, bucurie, regăsire, deznădejde, dezrădăcinare, cu zeci de romanețe aparținând unor maeștri ai genului (H. Mălineanu, Vespasian Vasilescu, Ionel Feric, Mihăilescu Toscani), pe versurile marilor noștri poeți, cu numeroasele surprize (recitaluri senzaționale, lansare de carte), cele două seri de la Zlatna vor fi foarte greu de întrecut la ediția proximală. Dar am convingerea că organizatorii se vor autodepăși, pentru că e în joc mândria zlătneților, care în 2015 ne vor primi în noul sediu al Primăriei și ne vor plimba cu o "mocăniță" istorică!

(Foto: **Evelina Cîmpeanu, Horea Toma Cristea**)

Smaranda Oțeanu Bunea sau Daniela Caraman Fotea. La celebrul local "Katanga", între prietenii care-l frecventau se numărau Aurelian Andreescu, Dan Spătaru, Nichita Stănescu, Marin Sorescu, așa cum în casa primitoare din Piața Buzești a lui "Vava" Vasilache avea să-i cunoască pe Radu Șerban, Nicolae Kirculescu, Johnny Răducanu, Tudor Vornicu. Dar personalitatea muzicală care l-a marcat pe acest segment a fost cea a lui Richard Oschanitzky. Să-l lăsăm însă chiar pe Păutza să-și amintească: "Șansa vieții mele a fost să lucrez alături de cel care a avut cel mai mare impact asupra formării mele muzicale și pe care-l consider și acum drept cel mai mare talent muzical pe care l-au avut românii de la Enescu încoace. Pe timișoreanul Oschanitzky l-am cunoscut imediat după ce fusese exmatriculat din Conservator (anul III Compoziție, clasa Mihail Jora), după ce cântase "muzică decadentă" la Ambasada SUA. N-a mai terminat Conservatorul și până la numai 45 de ani, când a murit, a scris muzică de film, ușoară sau de jazz sau a cântat la restaurantul Berlin, "fief"-ul său oficial, unde-i avea alături pe Sergiu Malagamba sau Dan Mîndrilă. Oschanitzky orchestra cam 3 piese pe săptămână, pentru Mamaia, "Cerbul de aur", Radio-TV, dar nu făcea față, așa că într-o seară mi-a dat să orchestrez o melodie a lui Aurel Giroveanu. Rezultatul nu prea l-a încântat, m-a corectat pe ici-colo, dar a fost primul meu succes ca orchestrator: "Unde ești, fericirea mea?" a luat marele premiu la Mamaia! Aveam doar 19 ani, dar ulterior am semnat aranjamente orchestrale pentru creațiile cunoscuților Camelia Dăscălescu, Temistocle Popa, Vasile Veselovski, Alexandru Mandy (celebra "Iertați-mă, dar n-ați văzut o față"), fiindcă în acea perioadă nu orchestrau decât Radu Șerban și Sile Dinicu, acesta din urmă însă mai mult pentru lucrările proprii". La Conservatorul din Iași între studenții săi s-au numărat actualul compozitor și instrumentist Virgil Popescu sau membrii formației Roșu și Negru – Nancy Brandes, Liviu Tudan, Nicki Dorobanțu, Florin Marcovici, cărora le-a făcut agreabile cursurile predându-le știința armoniei cu exemplificări din muzica formațiilor Beatles, Bee Gees sau Rolling Stones! "Sala 26 era luată cu asalt de studenții care veneau să asculte un profesor care analiza și cânta la pian piese ale unor John Lennon sau Jimi Hendrix! În 1972 am compus, pentru Cornel Constantiniu, aflat la debut, primul meu șlagăr, "Un bun rămas", pe versuri de Elena Farago, iar cu cei de la Roșu și Negru am rămas apropiat, scriind și aranjînd muzica pentru ei" - își amintește Păutza. În 1973 s-a căsătorit cu Corina Popa, membră a Madrigal-ului (celebrul cor a cântat de altfel la nunta de la Călnic!); fetele lor, Sabina și Andreea, sunt căsătorite în SUA.

Diversitatea preocupărilor muzicale ale lui Sabin Păutza este probată, între altele, de concertul

"Symphonic meets Jazz", dirijat în 2014 la Filarmonica de stat "Transilvania", odată cu împlinirea a 50 de ani de carieră, unde s-au cântat atât compoziții ale sale, cât și semnate de Leonard Bernstein sau Scott Joplin, una dintre vocaliste fiind clujeanca Elena Mîndru, care ar fi cazul să nu mai uite că și-a început cariera câștigând un autoturism ca Trofeu la festivalul de muzică ușoară "George Grigoriu" de la Brăila... Și dacă tot am ajuns unde vroiam, iată o listă, deloc exhaustivă, a creațiilor sale de muzică ușoară, înafara celor deja amintite: "De ce nu vii?" (cântată de Florin Marcovici, Roșu și Negru), "Floare de April", "Baladă pentru un poet", "O poveste de demult", "Dorul tău îmi e străin", "De-aș fi poet", "Dialog despre dragoste" (Cornel Constantiniu), "Tărîm al gândului curat", "Aripi tinereții mele" (Eva Kiss), "Bradul", "Anii mei", "Gărgărița" (Aurel Neamțu), "Să nu uităm să fim copii" (Angela Ciochină), "Domnitorul limbii noastre", "Bossanova", "Să nu mă ierți!", "Toamna sună-n geam" (Sergiu Tudose), "Iubirea ta" (Emilia Forgacs), "Răsfoind un vechi album" (Anca Parghel), "Voroneț", "Și dacă ramuri bat în geam...", "Dor, dor", "Baladă", "Să crezi a râului poveste"...și sigur au mai fost, poate mai există și altele în kardex-ul de la Radio București sau Radio Iași.

Într-un interviu acordat fostului său student Alex Vasiliu, Sabin Păutza rememorează istoria "Concertului pentru saxofon": "L-am compus în 1995, la comanda unui fost solist al meu de la filarmonică. Onorant este faptul că unii critici l-au numit la vremea aceea "Un român la New York", parafrazându-l pe Gershwin cu suita sa "Un american la Paris". Toate lucrările mele sunt de factură românească. Eu nu știu să mă exprim decât în modul meu, românesc. Mă consider compozitor român care a fost nevoit să trăiască în străinătate, nu un compozitor american născut în România!".

Un brad bătrân

Versuri: Nicolae Iorga

Muzica: Sabin Pautza

Moderato

mf Au fost tă - ind un brad bă - trân fiind - că fă cea - prea mult - tă um -

3 *Sol M Sib M Fa M Do M Re m*
- bră fiind - că fă - cea prea mul - tă um - bră au fost tă - ind un brad bă - trân.

6 Au fost tă - ind un brad bă - trân fiind - că fă - cea prea mul - tă um -

9 *Sol M Sib M Fa M Do M Re m*
- bră și - a - tun - cea din pă - du - rea sum - bră se a - u - zi un glas pă - gân:

12 *f Fa M Do M Sib M Fa M*
O! voi ce - n soa re cald tră iți și ați ră pus stră mo șul nos tru să nu vă

15 *Sib M Fa M Sib M ff Re m*
stri - ce ros - tul vos - tru De ce sun - teți a - așa gră - biți? a - așa gră - biți

19 *mf La 7 Re m*
În a - nii mulți - cât el a fost de - a lun - gul cea - su - ri - lor gre - le supt pa - za cră -

22 *La 7 Re m La 7*
- ci - lor re - be - le mulți și - au gă - sit un a - dă - post, Moș - nea - gul stând pe cul - me drept a fost la drum.

25 *Re m La 7 Sib M*
o că - lă - u - ză În vre - mea as - pră și ur - su - ză el cu fur - tu - ni - le - a dat picpt!

28 *Re m mp Fa M Do M*
Au fost tă - ind un brad bă - trân fiind - că fă - cea prea mul - tă um -

32 *Sol M Sib M Fa M Do M Re M rall.*
- bră fiind - că fă - cea prea mul - tă um - bră au fost tă - ind un brad bă - trân.

Lauri

Gabi MATEI

“Sunete”

Revista “Sunete” a organizat, în Atelierul de Producție din București, a doua ediție a Premiilor Sunete. Au votat numai persoane din industria muzicală (TV, radio, presă on-line, case de discuri, organizatori de evenimente) care au ales premianții din zecile de nominalizări la 10 categorii: Best Newcomer - Theory of Mind, Best New Jazz – Javra, Best Festival - Electric Castle Festival, Best Hip-Hop – Subcarpați, Best DJ - Dj Vasile, Best Electro – Golan, Best Alternative - Les Elephants Bizarres, Best Rock - Implant pentru Refuz, Best Video - Coma - “Chip”, Best Album - Sebastian Spanache Trio - “A Pasha’s Abstinence”. Colectivul redacției Sunete a mai acordat premiile “Pionier în sunete” compozitorului Adrian Enescu, maestru al muzicii electronice din România și lui Rodion Ladislau Roșca pentru experimentul Rodion G.A., uimitor pentru muzica autohtonă la sfârșitul anilor ‘70. Premii “Jurnalism printre sunete” au primit Florin-Silviu Ursulescu, Alex Revenco, Lenți Chiriac, Răzvan ‘Hefe’ Rădulescu, Bogdan Șerban (GuerrilLIVE Radio Session). Publicul a ales alte două premii: Most Wanted Romanian Band – Coma și Most Wanted Comeback – Firma. Prezentatori au fost Adrian Pleșca (Timpuri Noi, Partizan) și redactorul-șef George

Durbașu, iar recitalurile au fost susținute de Nopame, Javra, YellLow, Theory of Mind, AFO (Freestyle Show), Golan, Coma, Omul cu șobolani. Se observă lesne ca este vorba de artiști tineri, valoroși, dar de restrânsă circulație.

Avem însă un reproș de adresat redacției revistei, care afirmă că “este singura publicație muzicală cu apariție în print din România”. Nu este singura, iar cea mai veche este,

Adrian Enescu

desigur “Actualitatea muzicală”, cu apariție neîntreruptă din 1990.

Media Music Awards 2014

Trofeele MMA au fost acordate, în mod transparent, artiștilor care au avut, în ultimele 12 luni, cele mai difuzate piese la radio și TV, pe baza statisticilor Media Forest. Cea de-a treia ediție a galei, cu o durată de patru ore, prezentată de Sore și Adrian Sîină, a avut loc în Piața Mare din Sibiu, unde publicul, estimat la peste 30.000 de spectatori, a avut intrare liberă. Evenimentul, care are propriul imn, a debutat cu ceremonia Green Carpet. Cântecele „**Din vina ta**” - Alex Velea, a avut 6.331 de difuzări la toate posturile muzicale ce emit în România. Spicuim din lista trofeelor: **Best New Artist:** Maxim, **Best Group:** Holograf, **Premiul de Excelență:** Cargo, **Fans Like Award:** Andra (a reușit să adune cele mai multe voturi online, dintre 55 de nume din industria muzicală românească), **MTV Award** - Marius Moga.

Romanian Music Awards - XII

Piața Sfatului din Brașov a găzduit gala Romanian Music Awards 2014, cu o durată de șase ore, în cadrul căreia, au cântat, printre alții, Elena Gheorghe, Vunk, Voltaj, Anda Adam și 3 Sud Est. În palmares îi găsim și aici pe nelipsiții Fly Project, What’s Up, Alex Velea, Connect-R, Antonia. Mai aparte par a fi categoriile - Best Group: 3 Sud Est — “Emoții”, Best Live: Voltaj, Best Pop: Adda — “Îți arăt că pot”, Best Rock: Vunk ft Andra — “Numai la doi” (rock ?), Best Producer: Laurențiu Duță, Lifetime Award: Pact by Leo Iorga. Trei distincții atrag atenția: Premiul Itsy-Bitsy pentru artistul cel mai iubit de copii: Smiley, Premiul pentru cel mai bun artist român din Balcani oferit de televiziunea Balkanika: Akcent, Premiul pentru piesa cu cel mai bun mesaj: Mellina feat. Vescan — “Poză de album”.

Chemarea străbunilor

Octavian URSULESCU

M-am mândrit întotdeauna cu faptul că sunt pe sfert aromân,

datorită lor, mai că am devenit un fel de membru... supleant al minunatului grup vocal "Boața (Vocea) Pindului". În această calitate am și făcut o deplasare cu artiștii la Giurgiu, ca invitați ai unui post TV de acolo, deci îi cunosc bine pe fiecare. Mai toți sunt acum pensionari, câțiva sunt trecuți de 70 de ani, unul din membri are chiar

80, dar de fiecare dată răspund chemării conducătorului grupului, Vasile Anastase Topa, când e vorba de concerte sau de festivaluri de peste hotare. Așa au ajuns să fie mesagerii vechilor cântece ale armânilor pe scenele din Grecia (la Veria, Seres, Metevo), din Albania (Tirana, Korcea), Macedonia (Skopia și, chiar de curând, la Punikva), Bulgaria (Dorcova, Kazanlık), Serbia (Belgrad). Repertoriul, cum spuneam, este alcătuit din cântece foarte vechi, pe care și "machedonii" tineri le descoperă cu încântare datorită interpretărilor fidele ale celor de la "Vocea Pindului". Transcriu aici cu bucurie numele componentelor, cu care mă văd în fiecare joi seară la "Fara armânească ditu României" (Comunitatea armână din România), lângă Liceul "Spiru Haret", pe str. Italiană, unde se repetă, se povestește, se mănâncă o plăcintă armânească tradițională adusă de un

dinspre bunicul Cantili și, chiar dacă nu cunosc limba, știu pe dinafară strofe din imnul armânilor, particip la Ziua lor națională (anul acesta s-a ținut lângă Hanul lui Manuc) și la alte m a n i f e s t ă r i artistice, "convocat" prin telefon și mail de Stila Beca. Pe el și pe soția lui, Zoe (lucra pe vremuri în birou la o femeie a d m i r a b i l ă , prietenă apropiată, Antoaneta Piloș), îi cunosc de multă vreme, așa că,

“suporter” din Voluntari. Așadar, iată-i pe bravii bărbați care alcătuiesc renumitul grup vocal “Boața Pindului”: Vasile Anastase Topa (lider), Neli Bracea, Gicu

înfruntat vitregiile și nedreptățile istoriei. La loc de cinste se situează “Mi lo un dor di hoară” (Mi-e dor de satul meu), “Stau nâ dzuă tu livadi” (Într-o zi în poieniță), “Un cântec ca

inevitabilele pahare trântite de podea... Când Elena și Florin Stoica din Panciu și-au căsătorit fiica, naș a fost Mihai Puflene (“Puflene Resort”, Murighiol), iar nunta de la Pitești, regizată în cele mai mici detalii de însuși Fuego, a inclus tradiții românești, basarabene, armânești (bănuim însă că la nunta fiicei lui Mihai Puflene, din acest an, accentul a căzut, firesc, pe obiceiurile armânești).

Reputația grupului vocal bărbătesc “Vocea Pindului” a depășit de multă vreme granițele comunității, acesta fiind invitat să cînte la mari festivaluri în întreaga țară. Astfel, a cules aplauze meritate la manifestări de amploare desfășurate la Rm. Vlcea, Curtea de Argeș, Săpînța, Tg. Jiu, Focșani, Timișoara, Idicel-Sat, Constanța, Jupiter, Tulcea, Costinești, Ischibaba, Călărași, Slobozia, Sighișoara, Câmpulung-Muscel, Oltenița, Giurgiu. Mai mult, pentru mine a fost o bucurie să aflu că deputatul Vasile Ghiorghe Gliga a invitat anul trecut “Boața Pindului” la sărbătoarea Văii Gurghiului, de la mine din Mureș (Fîncel-Ibănești), pe care am prezentat-o de cîteva ori, înveșmântat în costum popular!

Comunitatea “machedonilor”, care a dat țării numeroase personaje ilustre, numără doar cîteva sute de mii de oameni, cu toții însă patrioți adevărați. În urmă cu cîteva ani, când am prezentat, la invitația lui Dorel Onaca, la “Splendid Beach” din Eforie-Sud, “Zilele culturii aromâne”, ediția a 14-a, un autentic festival internațional al aromânilor, ochii mi s-au înrourat când sutele de spectatori cântau, în piciare la unison, versurile lui Constantin Belimace: “Părinteasca dimândare/ Nă sprigiură cu foc mare/ Fraț di mumă și di-un tată/ Noi, Armâni di eta toată!”. Mai e nevoie de vreo traducere?

Bracea, Stila Beca, Nicu Beca, Iancu Mataranga, Gheorghe Dicea, Stere Vlahbei, Stere Budesu, Iancu Darlaiani, Gheorghe Hagivreta, Dinu Beca, Puiu Bajdechi, Costel Farmazoni, Stere (Teia) Budeși, Dima Grasu. Cu ani în urmă, tatăl Rodicăi, soția regretatului meu colaborator de-o viață Titus Munteanu, începuse să lucreze la un arbore genealogic, convins fiind că familiile noastre se întretaie undeva în timp, bătrânul fiind un armân mândru de stirpea lui; n-a apucat să-și termine lucrarea, dar de fiecare dată când mă văd cu Rodica și cu sora ei Anca le alint, zicându-le “verișoare”! Vorbeam de serile emoționante de joi de la “comunitate”; acolo am avut ocazia să descopăr, cu traducerea de rigoare, cîteva cîntece tulburătoare, în care se regăsește viața aspră a “picurarilor” (armânii au fost dintodeauna păstori destoinici), și din versurile cărora am înțeles de unde rezidă forța acestei comunități mici, care a

di jali” (Un cântec cam trist), “Lua-i cârligul ș-cu tîmbarea” (Mi-am luat toiagul și mantaua), “Di sus, di sus î-și dipuna î-și dipuna” (De sus, de sus din munte cobora), “Totâna-n treapă dado, tahina anda neg” (Totdeauna când merg la apă un tânăr îmi iese-n cale). Încet-încet o să le învăț și eu, așa cum a făcut-o valoroasa interpretă de muzică populară Cornelia Rednic, a cărei pronunție este absolut impecabilă. Firește, dintre vedetele muzicale aparținând comunității cea mai cunoscută este frumoasa Elena Gheorghe, doar tatăl său, preot, fiind armân, mama fiind solista de muzică populară românească Marioara Gheorghe. Sunt tot mai multe familii mixte, important este totuși ca tradițiile, obiceiurile, limba, portul să nu se piardă. Când am luat parte la Tulcea la inaugurarea elegantului hotel Esplanada, patronul, Gheorghe Puflene, și l-a dorit în program pe Gheorghe Turda, dar n-au lipsit secvențele cu muzică și dansuri tradiționale, cu

M. ANTON

ANDRA. România este anul acesta reprezentată de Andra la runda a doua a cursei pentru trofeul Worldwide Act din cadrul MTV EMA 2014, artista fiind desemnată câștigătoarea Best Romanian Act 2014. Datorită voturilor publicului, artista a trecut într-o nouă etapă a competiției și a concurat mai departe la categoria Europe East împotriva artiștilor din Israel, Polonia, Rusia și Adria (regiunea fostelor țări iugoslave) pentru a putea trece în etapa finală: Worldwide Act.

LORA lansează un videoclip pentru piesa "Arde". Versurile și muzica noului single sunt semnate de Thea Miculescu, cu care cântăreața a mai colaborat și pentru piesele "Rebeli și nebuni" și "Flying solo". Filmările pentru noul videoclip, în regia lui Michael Adrian Mircea, s-au desfășurat în cinci locații, pe durata a două zile. Noul videoclip a strâns în mai puțin de două săptămâni de la lansare un milion și jumătate de vizualizări. Videoclipul a fost realizat cu sprijinul Societății de Salvare București, care derulează în prezent programul de voluntariat "Există un erou în fiecare dintre voi".

Alina Eremia

ALINA EREMIA. După succesul înregistrat cu videoclipul "Cum se face", care a fost vizualizat de peste 17 milioane de ori pe YouTube, a filmat un nou clip, pentru piesa "Când luminile se sting". Noul single al Alinei a fost compus și produs de cei de la MusicExpert Company. Filmările au avut loc la Palatul Bragadiru, în regia lui Michael Adrian Mircea.

IME, ingenua prezentă muzicală realizează un cover după Dark Horse, aparținând lui Katy Perry. IME, pe numele său real Cristina Marinescu, s-a remarcat ca bassistă în grupul Blaxy Girls, dar a decis să lase deoparte bassul în favoarea microfonului și ne-a dovedit că i se potrivește de minune, datorită timbrului său aparte. Coverul este acompaniat de un videoclip.

RALUKA lansează o piesă în ton cu povestea ei personală, "Never Give Up", compusă de băieții de la Fly Project, o piesă electro-dance, cu clip în regia lui Bogdan Păun. După o colaborare cu DJ Sava, artista a ales să meargă din nou într-o direcție solo, "Never Give Up" fiind al doilea single după "Out of your Business", o producție Connect-R și Mayer. Este cel de-al patrulea din cariera solo a

Ralukăi, după "Surrender my love", "Out of your business" și "All for you".

ANDA ADAM a filmat un videoclip realizat pentru piesa devenită deja hit, "Gloanțe oarbe", compusă de Adrian Sîină. Studiourile din Buftea s-au

Anda Adam

transformat într-un teren de trageri, la indicațiile regizorului Alex Ceaușu.

BEATRICE ne îndeamnă să adoptăm o atitudine... rea și să arătam, uneori, și fața întunecată a personalităților noastre. Artista este studentă la Conservator, iar în liceu a studiat Canto Jazz și a susținut recitaluri în cadrul unor evenimente ca Sibiu Jazz Festival. Muzica lui Beatrice este influențată de artiști aparținând unor genuri diverse: de la Chopin la Amy Winehouse, Beyonce, dar și Inna sau Raluka.

REVISTĂ LUNARĂ EDITATĂ DE UNIUNEA
COMPOZITORILOR ȘI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA

ACTUALITATEA MUZICALĂ

Redactori:
Mihai COSMA
Octavian URSULESCU
Editorialist: Liviu DĂNCEANU
Șef de producție: Costin ASLAM

Semnează în acest număr:
Dan BUCIU, Al. I. BĂDULESCU, Marin-Marian BĂLAȘA,
Cornelia BRONZETTI, Carmen CHELARU,
Grigore CONSTANTINESCU, Oana GEORGESCU,
Simona Nicoletta JIDVEANU, Florian LUNGU,
Carmen MANEA, Mariana POPESCU, Constantin-Tufan
STAN, Florin-Silviu URSULESCU

www.ucmr.org.ro

Adresa redacției: București, Calea Victoriei 141, sect.1,
010071, România. **Tel./Fax:** +40-21-312.98.67

E-mail: em@edituramuzicala.ro, editura@unmb.ro

TIPOGRAFIA - ERICOM PRINT SRL
TEL: 021-410.64.88 ISSN: 1220-742x